

**SABER
FER
amb tu**

LLIBRE DE RECURSOS

3 PRIMÀRIA Llengua

El Llibre de recursos de **Llengua** per a 3r curs de primària és una obra col·lectiva concebuda, dissenyada i creada en el departament d'Edicions Educatives de Santillana Educación, S. L./Edicions Voramar, S. A., dirigit per **Teresa Grence Ruiz** i **Immaculada Gregori Soldevila**.

En la seua elaboració ha participat l'equip següent:

Àngels Campos González
Anna Canyelles Roca
Roger Sarrià Batlle
Empar Tortosa Sanz

EDICIÓ

Àngels Campos González

IL·LUSTRACIÓ

Antonio Aragüez Vela
ARTIMAGOS (Malena F. Alzu
i Esther Pérez-Cuadrado)
David Belmonte
Carles Martí García

DIRECCIÓ DEL PROJECTE

Immaculada Gregori Soldevila

DIRECCIÓ I COORDINACIÓ

EDITORIAL DE PRIMÀRIA

Maite López-Sáez Rodríguez-Piñero

SANTILLANA
VORAMAR

Presentació del projecte SABER FER AMB TU	5
Símbols utilitzats en el llibre de l'alumnat	7
Materials del projecte	8
Estructura de la unitat didàctica	14
Programació de les unitats i banc de recursos	23
Suggeriments metodològics i dimensions transversals del projecte	51
Comunicació oral	53
Competència lectora	61
Gramàtica	67
Ortografia	75
Saber estar atents	79
Expressió escrita	81
Les dimensions transversals del projecte	85
Recursos fotocopiables. Avaluació	89
El sistema d'avaluació Santillana	91
Avaluació de continguts	95
Avaluació inicial	97
Proves unitat 1	102
Proves unitat 2	106
Proves unitat 3	110
Proves unitat 4	114
Avaluació del primer trimestre	118

Proves unitat 5.....	124
Proves unitat 6.....	128
Proves unitat 7.....	132
Proves unitat 8.....	136
Avaluació del segon trimestre.....	140
Proves unitat 9.....	146
Proves unitat 10.....	150
Proves unitat 11.....	154
Proves unitat 12.....	158
Avaluació del tercer trimestre.....	162
Avaluació final.....	168
Avaluació per competències.....	177
Prova unitat 1. Una escola sobre l'aigua.....	178
Prova unitat 2. La rabosa.....	181
Prova unitat 3. Tens dots d'interpretació?.....	184
Prova unitat 4. Diari d'un grumet.....	190
Prova unitat 5. Les coses d'Àngels.....	193
Prova unitat 6. Fantasmes de merenga.....	196
Prova unitat 7. Caragol i Mussol s'escriuen cartes.....	199
Prova unitat 8. L'homenet de la pluja.....	202
Prova unitat 9. Moments de descans.....	205
Prova unitat 10. Joc per a l'hora del pati.....	208
Prova unitat 11. Un personatge curiós.....	211
Prova unitat 12. El somni més bonic.....	214
Estàndards d'aprenentatge i solucions.....	218
Recursos fotocopiables.	
Atenció a la diversitat.....	263
Pla de millora.....	265
Programa d'ampliació.....	303
Solucions.....	334

Presentació del projecte

Saber Fer és un projecte d'èxit, però com que la realitat educativa és canviant, ha arribat el moment d'actualitzar-lo. Per això ha nascut **SABER FER AMB TU**.

SABER FER AMB TU incorpora innovacions metodològiques i pedagògiques importants que els docents ens han reclamat per a la seua pràctica educativa, d'ací ve el nom. L'objectiu primordial és desenvolupar en l'alumnat les capacitats imprescindibles per als futurs ciutadans i ciutadanes del segle XXI.

► Les habilitats de comunicació

La comunicació és un dels eixos essencials del projecte. A través de diversos programes, presents en totes les àrees, es treballen les destreses comunicatives:

- **Temps per a parlar.** Comunicació oral.
- **Temps per a llegir.** Competència lectora.
- **Temps per a escriure.** Comunicació escrita.

► Les destreses de pensament

Aprendre a pensar i desenvolupar el raonament lògic són altres dels eixos de SABER FER AMB TU. Per això, es treballen aquelles estratègies i rutines que són necessàries per a aconseguir un aprenentatge autònom i eficaç, amb l'objectiu que l'alumnat adquireixca habilitats de pensament d'ordre superior:

- Consolidar la comprensió i sintetitzar les idees més importants.

- Retindre la informació i recordar-la.
- Interrelacionar coneixements entre si.

La interiorització d'aquestes estratègies i rutines facilitarà el control del pensament i aportarà més eficàcia a l'hora d'aplicar els coneixements nous. Al llarg de les unitats s'inclou una secció destinada a l'entrenament del pensament, que es destaca amb un **barret de color blau**.

► La intel·ligència emocional

L'educació de les emocions és essencial per a l'educació integral de l'alumnat. Els objectius fonamentals que es plantegen en SABER FER AMB TU tracten els aspectes següents:

- La identificació de les emocions pròpies i alienes.
- L'autogestió i la regulació emocional.

- L'expressió de les emocions.
- Les habilitats socials i l'empatia.

Un **barret de color roig** emmarca les activitats i les propostes orientades, de manera específica, al desenvolupament de la intel·ligència emocional.

► La creativitat

La creativitat implica tindre una imaginació viva, ser capaç d'adaptar-se a contextos diferents i donar respostes originals a situacions o problemes inesperats. En els nostres llibres es treballen bàsicament aquestes capacitats:

- La cerca d'estratègies personals i innovadores.
- L'ús de formes creatives d'expressió.

Les activitats que impliquen posar en joc la creativitat de manera especial s'identifiquen amb un **barret de color verd**.

► El treball cooperatiu

A fi que els alumnes i les alumnes desenvolupen la capacitat de cooperar i siguin capaços de treballar junts per

assolir un objectiu comú, en aquest projecte es proposen activitats que requereixen diversos nivells d'agrupament:

- Treball per parelles.
- Treball en equip.
- Treball en grup-classe.

Aquestes activitats s'identifiquen amb icones diferents.

A més, en acabar cada trimestre s'inclou un projecte breu anomenat **Cooperem**, en què es posen en joc diverses tècniques d'aprenentatge cooperatiu.

► L'autoregulació de l'aprenentatge

En SABER FER AMB TU l'alumnat té un paper actiu en el procés d'ensenyament i es promou la reflexió personal sobre el seu propi aprenentatge, per millorar el coneixement d'un mateix i detectar fortaleces i debilitats.

Al llarg de les unitats s'inclouen rúbriques senzilles perquè l'alumnat prenga consciència del que ha après i valore com ho ha fet.

Per acabar, atenent els últims avanços de la neurociència, SABER FER AMB TU incorpora una proposta de **GAMIFICACIÓ** per a activar l'emoció i la curiositat de l'alumnat, grans motors de l'aprenentatge. En el projecte s'ofereixen dinàmiques pròpies del joc que ajudaran a transformar l'aula i crear un ambient estimulador i motivador.

Símbols utilitzats en el llibre de l'alumnat

Aquesta icona assenyala aquelles activitats en què se suggereix treballar per parelles.

Aquesta icona marca aquelles activitats i tasques plantejades per a treballar en equip.

Aquest símbol indica quines activitats ha de fer l'alumnat escoltant una audició.

Barrets de colors

És el barret del pensament. Destaca aquelles activitats en què són necessàries la reflexió o l'anàlisi, i també l'obtenció de conclusions.

És el barret de la creativitat. Destaca les propostes en què es posa en joc la imaginació i es demanen idees originals per part de l'alumnat.

És el barret de les emocions. Acompanya activitats i propostes en què es treballa la competència emocional: expressió i gestió dels sentiments propis, empatia, resolució pacífica de conflictes...

MATERIALS DEL PROJECTE

Per a l'alumnat

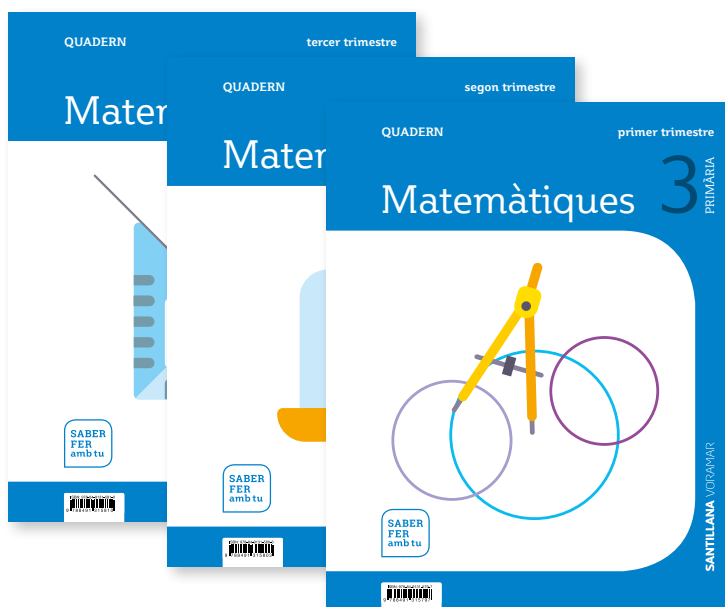
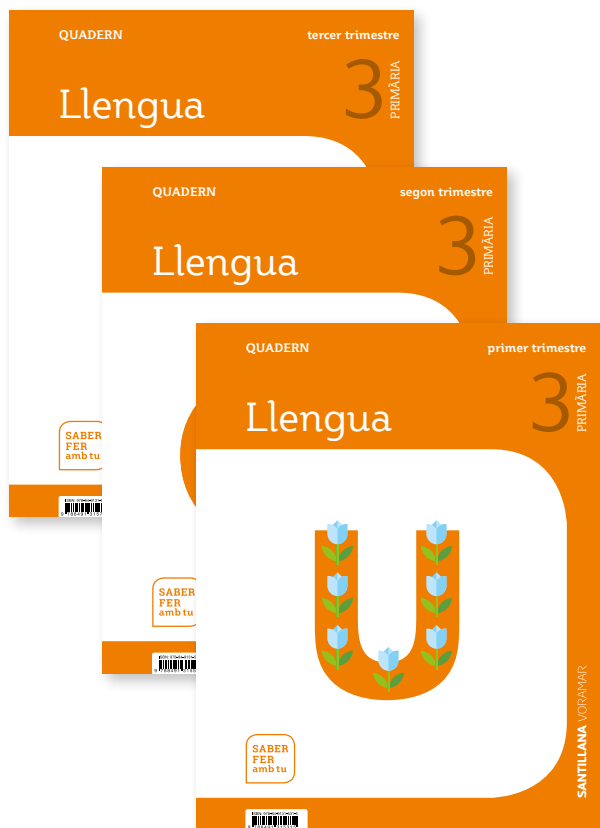
Llibres i materials associats

Cada un dels llibres va acompanyat d'un element específic relacionat amb l'àrea. En el cas de Llengua es tracta d'un quadern que conté 30 tasques que permeten millorar la competència lingüística.

Quaderns de pràctica

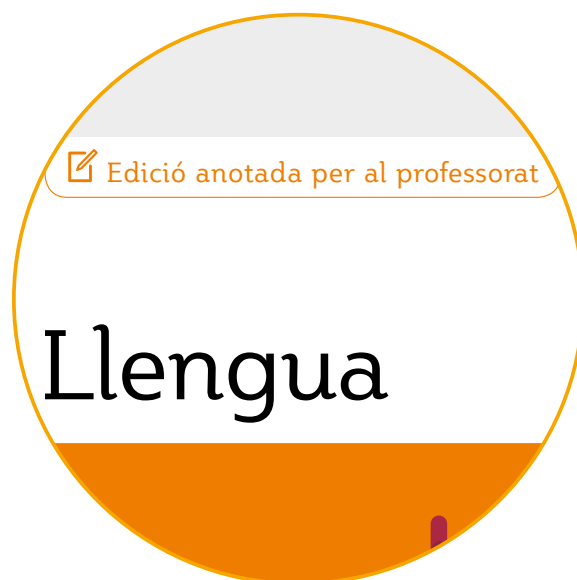
En els quaderns de pràctica de Llengua es proposen activitats que permeten reprendre els continguts que es tracten durant el curs.

Per al professorat

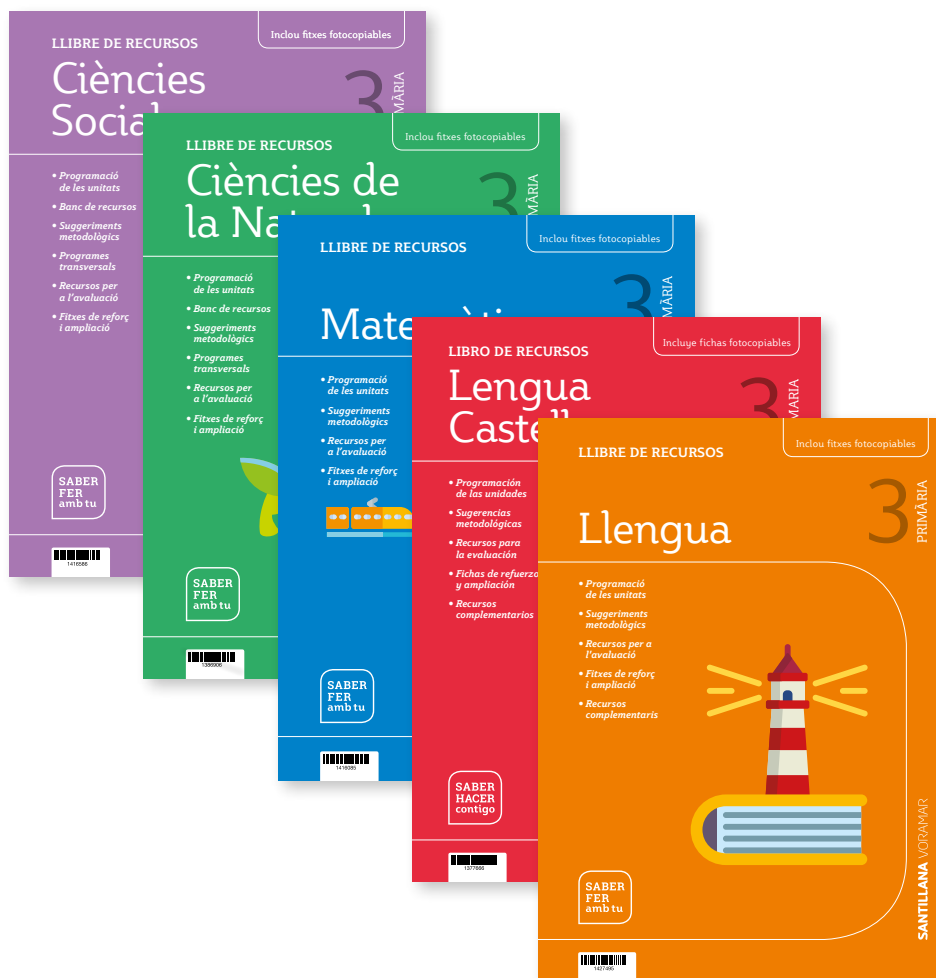
Llibre anotat

Edició del llibre de l'alumnat específica per als docents. Inclou les solucions de les activitats, i també els suggeriments i les propostes d'ús del material d'aula i del LlibreMèdia.

Llibre de recursos

Conté la programació de les unitats i els suggeriments metodològics per a cada programa (comunicació oral, comprensió lectora, gramàtica...). També inclou un compendi de recursos per a l'avaluació i l'atenció a la diversitat.

MATERIALS DEL PROJECTE

Per a l'aula

Làmines de pensament visual per a les àrees de Ciències de la Naturala i Ciències Socials.

Caixes de material d'aula, que contenen làmines visuals i propostes de joc.

Programació didàctica

INSTRUMENTS PER A L'ANALISI					
Pla de treball de la classe (document informatiu per a l'alumnat)					
CONTINGUTS DE LA UNITAT	CONTINGUTS DE LA UNITAT	CONTINGUTS DE LA UNITAT	CONTINGUTS DE LA UNITAT	CONTINGUTS DE LA UNITAT	CONTINGUTS DE LA UNITAT
CONTINGUTS DE LA UNITAT	CONTINGUTS DE LA UNITAT	CONTINGUTS DE LA UNITAT	CONTINGUTS DE LA UNITAT	CONTINGUTS DE LA UNITAT	CONTINGUTS DE LA UNITAT
1. Objectius i competències de l'assignatura.	1. Objectius i competències de l'assignatura.	1. Objectius i competències de l'assignatura.	1. Objectius i competències de l'assignatura.	1. Objectius i competències de l'assignatura.	1. Objectius i competències de l'assignatura.
2. Objectius i competències de l'assignatura.	2. Objectius i competències de l'assignatura.	2. Objectius i competències de l'assignatura.	2. Objectius i competències de l'assignatura.	2. Objectius i competències de l'assignatura.	2. Objectius i competències de l'assignatura.
3. Objectius i competències de l'assignatura.	3. Objectius i competències de l'assignatura.	3. Objectius i competències de l'assignatura.	3. Objectius i competències de l'assignatura.	3. Objectius i competències de l'assignatura.	3. Objectius i competències de l'assignatura.
4. Objectius i competències de l'assignatura.	4. Objectius i competències de l'assignatura.	4. Objectius i competències de l'assignatura.	4. Objectius i competències de l'assignatura.	4. Objectius i competències de l'assignatura.	4. Objectius i competències de l'assignatura.
5. Objectius i competències de l'assignatura.	5. Objectius i competències de l'assignatura.	5. Objectius i competències de l'assignatura.	5. Objectius i competències de l'assignatura.	5. Objectius i competències de l'assignatura.	5. Objectius i competències de l'assignatura.
6. Objectius i competències de l'assignatura.	6. Objectius i competències de l'assignatura.	6. Objectius i competències de l'assignatura.	6. Objectius i competències de l'assignatura.	6. Objectius i competències de l'assignatura.	6. Objectius i competències de l'assignatura.
7. Objectius i competències de l'assignatura.	7. Objectius i competències de l'assignatura.	7. Objectius i competències de l'assignatura.	7. Objectius i competències de l'assignatura.	7. Objectius i competències de l'assignatura.	7. Objectius i competències de l'assignatura.
8. Objectius i competències de l'assignatura.	8. Objectius i competències de l'assignatura.	8. Objectius i competències de l'assignatura.	8. Objectius i competències de l'assignatura.	8. Objectius i competències de l'assignatura.	8. Objectius i competències de l'assignatura.
9. Objectius i competències de l'assignatura.	9. Objectius i competències de l'assignatura.	9. Objectius i competències de l'assignatura.	9. Objectius i competències de l'assignatura.	9. Objectius i competències de l'assignatura.	9. Objectius i competències de l'assignatura.
10. Objectius i competències de l'assignatura.	10. Objectius i competències de l'assignatura.	10. Objectius i competències de l'assignatura.	10. Objectius i competències de l'assignatura.	10. Objectius i competències de l'assignatura.	10. Objectius i competències de l'assignatura.

En format Word editable.

Recursos digitals

LlibreMèdia

Llibre digital multidispositiu, amb activitats i recursos per a totes les unitats didàctiques.

A través d'e-vocación es pot accedir a tots els recursos del projecte en format digital.

Eina d'avaluació

La nova eina d'avaluació de Santillana facilita al docent la tasca de crear exàmens i qualificar d'acord amb els criteris, els objectius i els estàndards indicats per cada administració educativa, d'una manera senzilla.

Amb aquesta eina, cada docent pot crear exàmens a partir del banc de preguntes que inclou l'eina o bé afegint les seues pròpies preguntes.

El mòdul d'informes permet obtenir una imatge clara i precisa del progrés de cada alumne o alumna, i de la classe en conjunt.

ESTRUCTURA DE LA UNITAT

El llibre de Llengua 3 consta de 12 unitats, organitzades en tres trimestres, a més d'una secció inicial anomenada **Comencem**.

L'estructura de cada unitat didàctica és la següent.

Pàgina d'obertura

1 A descobrir món!

Parlem?

- On t'agradaria viatjar? És un lloc pròxim o llunyà?
- Quin mitjà de transport hauries d'utilitzar: cotxe, avió, bicicleta, tren, autobús...?
- Qui t'agradaria que t'acompanyara al viatge? Com convenceries aquesta persona perquè t'hi acompanyara?
- Quin dels llocs que has visitat t'han agradat més?

SABER FER

Demandar informació per correu electrònic.

13

Una gran fotografia, que representa una situació quotidiana o extraordinària de la vida dels xiquets i xiquetes, constitueix l'inici de cada unitat. En la secció **Parlem?** es convida l'alumnat a comentar la imatge i les seues experiències relacionades amb el tema de la fotografia, a partir d'unes quantes preguntes.

La pàgina es completa amb l'anunci del contingut de la secció **Saber fer**, en què l'alumnat desenvoluparà les competències d'expressió escrita.

Comunicació oral

Temps per a parlar i escoltar

14

Ara contesta a les preguntes

► Què hi veig?
► Què en pense?
► Què em pregunte?

Les paraules sobre els viatges et poden ajudar a respondre a les preguntes.

► Què fa la xiqueta de la làmina?
► On creus que deu anar? Per què?
► Què té a les mans el xiquet més major?
► Què t'enduries tu per passar uns quants dies a la muntanya?

Paraules sobre els viatges

brúixola	plànol	botes	sac de dormir
càmera	motxilla	prismàtics	protector solar
gorra	cantimplora	lànterna	tenda de companya

15

Temps per a parlar i escoltar

30

Ara contesta a les preguntes

► On se situa l'escena?
► Què fan el xiquet i la xiqueta que hi ha a la vora de l'estany, a la dreta? I el que està en la font?
► Qui està bussejant? I cabussant-se?
► Què li ha passat al vaixell telefèrict?
► Què t'agradaria fer a tu en un lloc com el que es veu en la làmina?

Com a ajuda per a respondre a les preguntes, pots usar les paraules sobre l'aigua.

Paraules sobre l'aigua

salt d'aigua	pedra	esguitar	afonar-se
estany	parot	banyar-se	cabussar-se
vora	brromera	empler	bussejar

31

Temps per a parlar i escoltar

46

Ara contesta a les preguntes

► On creus que té lloc l'escena?
► Què fa la xiqueta del jersei roig? I el xiquet de verd? I la xiqueta de morat?
► De què estan fent les muntanyes? I el riu?
► Quins materials usaries tu per a fer la maqueta de la teua localitat?

Les paraules sobre els treballs manuals t'ajudaran a respondre a les preguntes.

Paraules sobre els treballs manuals

plastilina	fusta	modelar	dibuixar
furgadents	plàstic	apagar	doblegar
paper	cartolina	retallar	muntar

47

Les unitats didàctiques continuen amb una làmina relacionada amb el tema de la unitat. L'exploració de la làmina es fa amb una **rutina de pensament** (veig-pense-em pregunte) que es marca amb un barret blau. Aquesta rutina s'aplica en totes les unitats del llibre i ajuda els xiquets i xiquetes a analitzar les imatges de manera reflexiva.

A continuació, es formulen una sèrie de preguntes que permeten als alumnes fixar-se en els detalls de la làmina i els conviden a compartir experiències

i coneixements personals. Per ajudar a respondre a les preguntes, es presenta un recull de paraules sobre el tema plantejat en la làmina. Aquestes paraules constitueixen també un resum del lèxic de la unitat.

En la segona pàgina es proposen activitats de comprensió oral i pronunciació, a partir de dues audicions, incloses en el CD de Lectures i Comunicació oral, i activitats d'expressió oral. L'apartat es tanca amb una activitat que comporta una reflexió personal i treballa els valors.

Competència lectora

Temps per a llegir

DIFICULTATS DE LECTURA

- A vegades ens costa llegir correctament en veu alta algunes paraules, perquè són molt llargues o perquè contenen lletres o grups de lletres difícils de pronunciar.
- Localitza en la lectura les paraules que et semblen més difícils i llig-les abans en veu baixa per practicar-ne la pronúncia.

Lladres!

A casa de Martí, sembla que hi han entrat els lladres. Els armaris estan oberts de bat a bat i ensenyen sense vergonya els seus misteris. Hi ha calaixos mig buits que semblen haver sigut **regirats** amb presses. En alguns llocs es veuen muntons d'objectes diversos: roba, sabates, llibres, raspalls de dents, mapes, llanternes...

La tia Júlia, que arriba de visita, es queda amb la boca oberta.

—Què ha passat? —cria, espantada—. Heu cridat la policia?

Quatre parells d'ulls la miren. Els ulls blaus de Martí la miren com si s'haguera tornat boja. Els ulls marrons d'Elisa, la germana de Martí, la miren com si parlara un idioma desconegut. Els ulls negres de Carme, la mare de Martí, la miren com si fora extraterrestre. Només els ulls verds d'Enric, el pare de Martí, la miren de manera diferent: com si fora la persona més graciosa del món!

Enric esclata en rialles i la tia Júlia es preocupa encara més. Potser el robatori l'ha trastornat! Mirant al seu voltant, s'adona que no serà fàcil trobar el telèfon. Ves a saber on ha anat a parar enmig d'aquell **desori**!

16

17

18

• Com reaccionen Martí i la seua família?

2 **Escriu V si és verdader o F si és fals.**

- A casa de Martí han entrat els lladres. ▶
- La tia Júlia vol telefonar als bombers. ▶
- Martí i la família es preparen per anar d'acampada als Pirineus. ▶
- Martí i la família conviden la tia Júlia a anar amb ells d'acampada. ▶
- Al final, la tia Júlia decideix quedar-se a casa. ▶

AL FIL DE LA LECTURA

3 **Busca una explicació lògica per a aquests fets misteriosos que no siga el robatori.**

Han desaparegut totes les joies de la iaia.

Els veïns no estan però se senten sorolls dins del pis.

El programa de **Competència lectora** presenta una narració i unes activitats de comprensió lectora. Els contes inicials han estat escrits per escriptores i escriptors valencians expressament per al projecte, tenint en compte el tema de la unitat i pensant en els gustos i el nivell de l'alumnat. S'acompanyen d'un vocabulari breu on es defineix les paraules marcades en roig en el text.

La **lectura del conte** es pot portar a terme de dues maneres: practicant la lectura en veu alta i posant en pràctica les recomanacions del quadre **Dificultats de lectura** o bé treballant l'escolta atenta,

a partir del **CD de Lectures i Comunicació oral** que acompanya el llibre anotat del professorat.

Les activitats plantejades se centren en la comprensió global del text i la comprensió del vocabulari. Per acabar, hi ha l'apartat **Al fil de la lectura**, que proposa l'elaboració d'algun tipus de text relacionat amb el context de la lectura.

La pàgina doble es completa amb el bloc d'activitats **Posa't a prova**, que pretén entrenar l'alumnat en proves de diagnòstic, a més de comprovar l'adquisició dels coneixements.

Gramàtica

APRENC I PRACTIQUE
El llenguatge i les llengües
1

Com ens comuniquem?

Les persones parlem amb els altres per expressar les nostres opinions, idees, sentiments... Quan ens comuniquem ho fem, sobretot, per mitjà del llenguatge. Utilitzem el llenguatge quan parlem amb els altres i també quan escrivim.

- Què utilitzem sobretot per a comunicar-nos?
- En quines situacions has utilitzat hui el llenguatge? Posar-hi dos exemples.

Hi ha moltes llengües

En parlar o escriure utilitzem una llengua determinada: àrab, espanyol, anglès... Al món hi ha moltes llengües diferents, com l'alemany, el xinès o el francès. Perquè dues persones es puguin entendre, és important que ambdues coneguen la llengua en què es comuniquen.

A Espanya es parlen diverses llengües: castellà, gallec, basc...

- Entendries una persona que parlara en xinès? Per què?
- Quina llengua utilitzes normalment? Quines altres llengües coneixes?

Quan ens comuniquem amb els altres, ho fem sobretot per mitjà del llenguatge. Utilitzem el llenguatge quan parlem amb els altres i quan escrivim. Al món hi ha moltes llengües o idiomes diferents. Perquè dues persones s'entenguin, és important que ambdues coneguen la llengua en què es comuniquen. A Espanya es parlen diverses llengües: el castellà, el basc, el gallec... Nosaltres parlem valencià.

1 Observa i respon a les preguntes.

- Amb qui es comunica Lluís?
- Per a què?
- Com ho fa?

2 Assenyalat quines llengües parlen aquests xiquets i xiquetes.

A *Good morning!* B *¡Buenos días!* C *Bonjour!* D *Guten morgen!*

3 Escriu aquestes paraules en dues llengües diferents que conegues.

• vaixell • riu • lac • aigua

4 Digues en quina llengua estan escrites les frases entre cometes (–). Després substitueix-les per les corresponents en valencià.

Campament d'estiu

«Good morning!». Així va començar el meu campament d'estiu a Londres. Allà vaig conèixer Sophie, una xiqueta molt simpàtica de París que sempre em deia «Ça va bien!». Al principi no l'entenia, però el meu amic Carles em va explicar: «Te pregunta cómo estás». Des d'aleshores, jo sempre responia «Très bien, merci!». M'ho vaig passar la mar de bé!

Com estás? Bon dia! El pregunta com estás. Molt bé, gràcies!

5 Escriu tres llengües que es parlen al món i respon. Quina t'agradaria aprendre? Per què?

6 Observa el cartell i respon a les preguntes.

- Quines llengües s'hi utilitzen?
- Per què creus que el mateix missatge està escrit en diverses llengües?

El programa **Aprenc i pratique** proposa una explicació senzilla de conceptes gramaticals, acompanyada d'un requadre informatiu que recull un resum dels conceptes tractats per facilitar l'estudi a l'alumnat.

Les activitats que es plantegen a continuació permeten posar en pràctica els continguts, a partir de paraules, oracions i sobretot textos breus. La pàgina doble es tanca amb una activitat que fa reflexionar els xiquets i xiquetes sobre un aspecte gramatical per traure'n les seues pròpies conclusions.

Ortografia

Temps per a escriure millor
1

El so K

El so K es pot representar amb c o amb qu.

- S'escriu c davant de a, o, u. Exemple: caragol, coet, cuiner.
- S'escriu qu davant de e, i. Exemple: jaqueta, quimono.

1 Copia només les paraules que contenen el so K.

castanya cistella esquimal acordió paquet escut cent quilo

2 Completa amb c o qu, segons corresponga.

Una enquesta poc aclaridora

Ahir de vesprada, a l'escola, ens van passar una enquesta per saber quin tipus d'excursions preferim fer enguany. I sabeu com ha anat tot al final?

Doncs: «mne alumnes preferim fer excursions al mar i a la muntanya; ens estem més fer visites culturals; i els resultats més ajustats, veritat?»

3 Classifica les paraules anteriors segons com s'escriuen.

S'ESCRUEIX AMB C ► S'ESCRUEIX AMB QU ►

4 Ordena les lletres i escriu-ne els noms.

A E O U R A T L L O R M O U R A N U E C T N I O C O À

5 Observa i forma paraules seguint l'exemple.

foca ► focs vaca ► vacs

barca ► bars butaca ► butacs

6 DICTAT. Prepara el dictat per fer-lo en el quadern.

Fixa't en l'ús de c i qu.

A cara o creu

Carolina vota per anar de vacances a Cuba, perquè vol conèixer el Carib. Quan, en canvi, considera que Turquia és més exòtica. Camats de discutir, acorden decidir-ho a cara o creu. Quin país serà cara i quin serà creu? Encara els queda molt per discutir...

7 DICTAT ACUMULATIU. Fixa't en els continguts que repassa aquest dictat i prepara't per fer-lo en el quadern.

L'ús de les majúscules L'ús de c i qu

La vaqueria

Carme i Joaquim, cosins del iaio Quico, s'encarreguen de la vaqueria del poble, que és antiquíssima. Cuiden unes vaques simpàtiques i boniques que donen una llet fantàstica. Jo les conec totes pel nom: Blanca, Coet, Lluna, Brisca, Cucut... Són les millors vaques del món!

En el programa **Temps per a escriure millor**, l'alumnat pot aprendre algunes **regles ortogràfiques** relacionades amb determinats sons o grafies i signes gràfics, a més de les normes d'ús dels signes de puntuació principals.

Les activitats del programa i els dos dictats de cada unitat permeten reforçar aquest aprenentatge.

ESTRUCTURA DE LA UNITAT

Ampliació de la competència lectora

Més temps per a llegir

Acampada de cap de setmana

El Club Excursionista de Silla se'n va d'acampada! I ho fa ni més ni menys que al llac d'Anna, un paratge natural valencià situat a la comarca de la Canal de Navarres.

L'acampada tindrà lloc el segon cap de setmana d'octubre (dies 10 i 11) per celebrar l'aniversari de creació del Club.

A l'acampada poden vindre tots els xiquets, xiquetes i joves que vulguen, tant si són membres del Club o com si no ho són, nascuts entre 1990 i 2013.

La inscripció es farà a partir del 2 de setembre fins al 30 del mateix mes. Podeu fer-ho per Internet, a través de l'adreça excursilla@silla.org, o al servei d'informació de la Casa de Cultura de Silla.

El pròxim 1 d'octubre, a les sis de la vesprada, hi haurà una reunió a la Casa de Cultura de Silla per a informar-vos de tot el que es necessita i per a resoldre els dubtes que tingueu.

No deixeu passar l'oportunitat única que els vostres fills visquen una experiència inoblidable, on la naturalesa, la diversió i l'aprenentatge es donen la mà. Apunteu-los a l'acampada del Club!

Dissenya un anunci per a l'acampada del Centre Excursionista de Silla, amb dibuixos i lletres grans. Hi has d'incloure aquesta informació:

- Club que organitza l'acampada.
- Lloc i dates de l'acampada.
- Una frase cridanera que anime a anar a l'acampada.

1

SOBRE EL TIPUS DE TEXT

1 Respon. Quin objectiu té el text que has llegit?

- Fer una descripció del llac d'Anna i indicar on es troba situat.
- Donar informació sobre el Club Excursionista de Silla.
- Donar informació general de l'acampada d'Anna perquè la gent s'hi apunte.

2 Pensa i respon. A qui s'adreça el text, als pares i mares o als xiquets i xiquetes? Com ho saps?

3 Relaciona cada data encerclada de roig amb l'acte que hi tindrà lloc.

SETEMBRE	OCTUBRE
1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

Temps per a inscriure-s'hi
Reunió informativa
Acampada

4 Marca. Quina informació es troba en el text?

☐ Maneres d'inscriure-s'hi.	☐ Coses que cal portar a l'acampada.
☐ Lloc on es fa l'acampada.	☐ Edat de les persones que poden anar-hi.
☐ Lloc de la reunió informativa.	☐ Invitació per a apuntar-se a l'acampada.

5 Tria qui podrà anar a l'acampada del Centre Excursionista.

A

Vaig nàixer l'any 2000.

B

Vaig nàixer en 1998.

6 Explica a la resta de la classe. Per l'edat pots anar a l'acampada? T'agradaria anar-hi? Per què?

El programa **Més temps per a llegir** afavoreix la comprensió de textos literaris i no literaris.

En les unitats senars es presenten **textos informatius, instructius, explicatius...**, amb unes característiques estructurals i estilístiques que, en general, poden dificultar-ne la comprensió, ja que són més desconeguts per als alumnes d'aquestes edats.

En les unitats parelles es treballen **textos literaris** dels tres gèneres principals: poesia, teatre i narrativa (amb una atenció especial als contes tradicionals, com ara les llegendes i les rondalles). Aquests textos s'acompanyen d'una informació breu sobre el llenguatge literari i d'algunes activitats que fan reflexionar els xiquets i xiquetes sobre el contingut i sobre les característiques particulars de cada gènere.

Per això, la primera activitat proposa a l'alumnat que, més enllà del contingut, reflexione sobre el tipus de text que ha llegit, a qui s'adreça, amb quina intenció s'ha escrit... D'aquesta manera, els xiquets i xiquetes es familiaritzen amb aquests textos presents en la vida quotidiana.

Més temps per a llegir

Les veus del mar

Cada dia ens parla el mar de manera diferent. Un dia perquè és lleuant, un altre perquè és ponent, o gèl i o potser gregal, segons com li bufa el vent distintes veus li exiran.

MARIC GRANELL

Aigua matinerà

Aigua matinerà, rosada del pirat, dius bon dia a l'herba, dius bona hora als camps. Aigua riallera de dintre els bosalls, quan el sol et crida, hi vas amb un salt.

NÚRIA ALBO

Ests poemes són textos literaris escrits en línies breus. Cada línia s'anomena **vers**. Cada grup de versos s'anomena **estrofa**. Normalment, en els poemes, les paraules finals dels versos **rimen** perquè acaben igual o de manera semblant.

1 ESCRIU el títol del poema que corresponga a cada afirmació.

- És un poema de quatre versos. ➤
- És un poema de set versos. ➤

2 Copia el poema «Les veus del mar» i encercla les paraules finals de vers segons el codi de colors.

○ Acaben de manera semblant a mar.	○ Acaben de manera semblant a diferent.
---	---

2

Contesteu a les preguntes.

Què és el mar pot parlar com a raó?

Què vol dir «parlar» en el poema?

Què és «Aigua matinerà», què fa la veu? I el sol? Són accions pròpies de les coses o de fenòmens meteorològics?

Què vol dir «Les veus del mar».

Què vol dir «Aigua matinerà».

Pots consultar la web <http://ort.es/Abi5>

Què són els versos d'«Aigua matinerà»?

La transformació del gel en aigua.

La transformació de l'aigua en vapor.

Què són les onades?

Què són les ones?

Saber estar atents

L'objectiu d'aquesta secció és introduir els xiquets i xiquetes en les tècniques d'atenció plena (*mindfulness*) per a millorar la seua concentració. L'apartat es tanca amb una activitat en què s'aplica la tècnica d'atenció treballada a l'aprenentatge de l'ortografia.

SABER ESTAR ATENTS

Descobrir món és esgotador: veiem, oïem, oïm, toquem... És hora de parar un poc i posar atenció en alguna cosa concreta per gaudir de tot el que ens envolta. A més, ens ajudarà a estar concentrats quan fem els deures. Practiquem l'atenció plena?

Proposta 1: Cada so, un moment

APRENEM UN TRUC D'ATENCIÓ PLENA

PAS 1. Seu a terra amb la classe formant un roble amb les cames creuades, el cos recte i les mans damunt de la panxa.

PAS 2. Respira profundament i nota que la panxa es va inflant i desinflant.

– Per a concentrar-te, pots pensar aquestes paraules màgiques.

DINS

↓

panxa inflada

FORA

↑

panxa desinflada

PAS 3. Centra l'atenció en un so que farà el docent (amb un objecte o amb el cos).

– Escolta'l fins que no se senta. Imagina com s'escriuria amb lletres.

PAS 4. Obri els ulls i escriu en un paper el so que has escoltat. Comparteix-lo amb els companys i companyes, i explica què t'ha transmès (calma, enuig, alegria...).

ATENCIÓ A LA LLENGUA: PENSE ONOMATOPEIES

Les **onomatopeies** són paraules que imiten els sons que escoltem. N'hi ha un muntó que contenen el so K. Pensa en el so relacionat amb aquests dibuixos i escriu-lo en lletres. Totes contenen c o q.

26

SABER FER

Elabora un cartell d'informació d'un cartell.

PREPARA EL TREBALL

1. Observa les fotos i llegeix el text. Pots escriure el text.

2. Tria una de les fotos i el text que més t'agrada i elabora el cartell.

3. Demana a un company o companya que revise el teu cartell i que et diga què podries millorar i com.

43

SABER FER

Elabora un cartell d'informació d'un cartell.

PREPARA EL TREBALL

1. Observa les fotos i llegeix el text. Pots escriure el text.

2. Tria una de les fotos i el text que més t'agrada i elabora el cartell.

3. Demana a un company o companya que revise el teu cartell i que et diga què podries millorar i com.

43

Saber fer. Escriitura

En aquesta secció es proposa una tasca d'escriptura en què l'alumnat ha d'aplicar els coneixements lingüístics. La producció de textos escrits –ja d'una certa complexitat– es fa de manera guiada, perquè cada tasca es concep com un procés en què cal seguir una sèrie de passos. L'apartat permet als xiquets i xiquetes practicar diversos gèneres textuais: notícies, invitacions, fullets informatius, normes...

ESTRUCTURA DE LA UNITAT

Comprove el progrés personal

La secció **Comprove el progrés personal** inclou activitats que serveixen per a consolidar els continguts estudiats en la unitat. A més, presenta un apartat de **Repàs acumulatiu**, amb activitats que pretenen recordar els continguts gramaticals i ortogràfics de la unitat anterior. Per acabar, es proposa una **rúbrica d'autoavaluació** perquè l'alumnat prengui consciència del progrés que ha fet en l'aprenentatge i alhora li servisca de motivació per a millorar.

COMPROVE EL PROGRÉS PERSONAL

- Copia només...
• Viu platja
• Guillem tri
• M'agrada
• Excursió p
per la.
• Anna bus
- Converteix...
que no has
anterior.
- Completa la...
grafies del s

- Digues en quin d'aquests casos s'usa el llenguatge per a comunicar-se.
A B
MENÚ DEL DIA 8 EUROS
- Completa els enunciats.
• Utilitzem el llenguatge quan
i quan
• Perquè dues persones s'entenguin, és important que
- Escriu el nom de dues llengües diferents que es parlen en cada lloc.
• A Europa. • A Espanya.
- Respon i posa'n exemples.
• Davant de quines vocals la lletra c representa el so K?
• Com es representa el so K davant de e i i?

- Llig i digues quina paraula és.
Representa el so k amb c en singular i amb qu en plural.
mos+a
mos+ut
- Escriu els noms dels objectes. Què són?
A B C
mosaïc
mosaïc
mosaïc

REPÀS ACUMULATIU

- Escriu dues paraules en cada cas.
• Que tinguin el so R forta.
• Que s'escriuen amb j.
• Que continguin mb.

COM HO HE FET?

Respon a les preguntes en el quadern.

- Quin text de la unitat serveix per a informar? L'he entès bé?
- Quines dues lletres serveixen per a representar el so K?
- Què m'ha resultat més difícil? Què m'ha semblat més fàcil?

Posa una nota al treball que has fet en aquesta unitat.

Cooperem

COOPEREM

Fem un esquema visual

- Ens organitzem en grups de quatre.
- Llegim, de manera individual i amb molta atenció, les paraules següents, i en triem una cada un.

LLEGGENDA RONDALLA MITE FAULA

- De manera individual, llegim el text següent parant atenció a la paraula que hem triat per entendre'n el significat i poder explicar-lo.

Un mar de contes

Tots els contes populars que llegim o que ens contem no són sempre iguals. Canvien les històries, però també canvien els tipus de personatges que hi participen. Vols descobrir-los?

Hi ha alguns contes que se situen en temps molt antics i volen explicar fets de la història dels pobles, com ara les llegendes i els mites. Les **llegendes** són narracions en què trobem personatges reals, reis o cavallers que van viure fa milers d'anys, juntament amb personatges fantàstics (dracs que tiren foc o bruixes...). Per contra, els **mites** tenen com a personatges principals déus de l'antiga Grècia i Roma.

Altres tipus de contes, com les faules i les rondalles, intenten donar-nos una lliçó o un ensenyament que ens serveixi per a la nostra vida diària. Si tots els personatges són animals, estem davant d'una **fàula**. Per contra, si els personatges són habitants d'un poble, amb oficis tradicionals, com ara fuster, ferret, llaurador..., estem llegint una **rondalla**.

Quines d'aquestes històries us agraden més? En coneixeu algunes?

- Explicquem, de manera individual, què significa la paraula triada. L'ordre de les explicacions pot seguir l'ordre alfabètic de les paraules. Així, començarà a explicar qui té la paraula **faula**.

- Una vegada tots hem entès el significat de les paraules, hem de pensar de manera col·lectiva un dibuix per a representar cada paraula.
- Escrim, de manera individual, en un full la paraula triada i fem el dibuix acordat per a aquesta paraula. Després retallem la silueta del nom i el dibuix. Perquè quede bonic hem de seguir tots el mateix estil.

Fem les lletres majúscules o minúscules? De quina mida?

Escriu amb retoladors? O amb bolígraf? Quins colors utilitzem?

Com ho retallem? Davant una vora blanca al voltant?

De quina mida fem els dibuixos? Amb què els pintem (retoladors, ceres...)?

- Agafem una cartolina i pensem com podem col·locar-hi les paraules perquè s'entenguin els diferents tipus de contes. Posem un títol a l'esquema, per exemple «Tipus de contes».
- Apeguem les paraules i els dibuixos en la cartolina d'acord amb l'ordre que hem pensat i afegim fletxes o línies per relacionar les paraules de l'esquema. Podem afegir alguna informació més per a ordenar les paraules. Per exemple: contes que ens donen una lliçó, contes sobre fets de la història...

COM HO HEM FET?

Respon a les preguntes en el quadern.

- Quin dels passos de l'elaboració de l'esquema ens ha resultat més difícil?
- Quina nota posaríem a l'esquema que hem fet en el grup? En quins aspectes es podria millorar?
- Quin esquema de la classe ens ha agradat més? Per què?

L'última unitat de cada trimestre inclou una secció anomenada **Cooperem**, que planteja una tasca que s'ha de portar a terme en grups reduïts fent servir diverses **tècniques de treball cooperatiu**. Les tasques

proposades pretenen mostrar algunes eines d'estudi, com ara l'esquema visual, el resum o el vocabulari. Al final de la tasca, els xiquets i xiquetes han de fer una valoració conjunta del treball realitzat.

Acabem el curs

ACABEM EL CURS

VOCABULARI

1. Ratlla la paraula que sobra en cada grup i explica per què sobra.

plànol
brúixola
fanal
llanterna

colze
gorra
genoll
tornell

destral
branca
arrels
tronc

crella
porc
ovella
cavall

2. Explica amb paraules teues. En què consisteix cada acció?

esguitar calçada anunciar arreplegar

GRAMÀTICA

3. Observa i respon.

Vine a Vilamar de Sol!

Hi passaràs unes vacances inoblidables.

- Quina forma de comunicació s'ha utilitzat en aquest cartell?
- Entens què diu? Per què?
- Quantes oracions hi ha?
- Quantes paraules té cada oració?

4. Relaciona cada substantiu amb l'adjectiu corresponent.

Substantius	Adjectius
sabates	roges
fruita	nou
peix	madura
retoladors	fresc

5. Digues el gènere i el nombre dels grups formats en l'activitat anterior.

ORTOGRAFIA

6. Completa amb la lletra que correspongui segons el codi.

* c / qu * g / gu * j / g

- A *usti és el *apità de l'e*ip «uvenil de bàs*et».
- Les ami*es del «ermà d'Ola» m'han ensenyat un *oc molt divertit.
- Aquell xic de la *orra ro*a va participar en un *on*urs de *itarra.
- Be*onya no sap si apuntar-se a *udo o a *imnàst*ia rítm*ia.

7. Ordena les lletres i forma les paraules corresponents.

ENRIA AOPAPLNA SISARARP

8. Separa les paraules anteriors en síl·labes i encercla'n la síl·laba tònica.

9. Copia el text substituint cada símbol pel signe que correspongui: punt (.), coma (,), dos punts (:), signe d'interrogació (?) o signe d'exclamació (!).

Carta des del poble

Hola Maria! Com van les vacances? Joestic al poble dels iaïos amb els pares» els oncles i els meus cosins» Que bé que ens ho estem passant! Cada dia tenim un munt d'activitats a fer» senderisme» piragüisme» passejades a cavall o en bici... T'abellix passar uns quants dies amb nosaltres» Quina sorpresa més bona si dius que sí» Besets» Mari!

10. Tria i completa amb la paraula adequada.

- Beatriu ha hagut d'anar a l'..... perquè s'ha ferit.
- Miquel ha recollit les pomes del de la iaia.
- Antoni i jo hem fet una volta pel de la ciutat.

► centre de salut / hospital
► hort / camp
► centre / eixample

Al final del llibre s'inclou una **secció de repàs**, que està destinada a recordar els continguts treballats al llarg del curs.

El meu àlbum de Llengua

El meu àlbum de Llengua

Entre tota la classe podem fer un àlbum de Llengua del curs. Per a fer-lo, hauríem de recordar tot el que hem après en aquest llibre i aplicar la nostra creativitat perquè ens quede ben atractiu.

1. Fem un debat sobre el curs i recollim les conclusions per escrit en cartellots menuts.

El moderador o moderadora farà preguntes i la resta contestarà per torns.

- Què us ha agradat més de la classe de Llengua?
- Quin apartat del llibre preferiu?
- Què heu après de nou en 3r que no fíeu en 2n? En què heu millorat més: llegir, escriure o parlar?
- Quina activitat en grup us ha agradat més? Per què?

2. Tiem, de manera individual, la lectura inicial que més ens haja agradat i emplenem una fitxa com aquesta.

TÍTOL DE LA LECTURA: _____

PERSONATGE: _____

RESUM: _____

DIBUIX: _____

3. Endevinem a quin text de l'apartat *Més temps per a llegir* fan referència aquestes imatges.

A B

4. Per parelles, representem altres títols de l'apartat *Més temps per a llegir* amb imatges.

1. Recordem totes les classes de paraules que hem après i les classificuem en el calaix corresponent.

classe SUBSTANTIVS DEMOSTRATIVS POSSESSIVS alts jo aquests tanquem companye

2. Utilitzem aquestes síl·labes per formar tantes paraules com siga possible.

PA RU PER RIO TAS DA SA CA MAR NA DUT LA LE TE RAU SO XA

3. Comprovem què hem après sobre les grafies emplenant un arbre de paraules.

Fem fulles amb cartolina verda i escrivim una paraula en cada fulla. Després, les apeguem a les branques.

4. Escrivim un missatge d'ànim o un consell per als xiquets i xiquetes que l'any que ve faran 3r.

Llengua 3 es tanca amb un àlbum en què els alumnes i les alumnes recolliran les fites més destacades del curs. Junts recordaran les lectures que han fet, reflexionaran sobre

el procés d'aprenentatge, recordaran els continguts d'una manera lúdica i visual i explicaran com han treballat.

Audicions

AUDICIONS DE TEMPS PER A PARLAR I ESCOLTAR

UNITAT 1

Pista 1

—Hola, Marina!
—Hola, Adrià! Què passa?
—No res, que m'acaben de telefonar del campament i m'han dit que no cal que portem ni tenda de campanya ni llanterna, que allà ja ens en donaran. En canvi, m'han demanat que us recorde que heu de dur un sac de dormir cada un i que agafeu el banyador. Segons sembla, hi ha un estany prop i, si fa bon oratge, podem banyar.
—Perfecte, Adrià. Moltes gràcies per l'avis.
—De res, Marina. Ens vorem demà. Adeu!
—Adeu, Adrià.

Pista 2
esquena, rosa, bresquilla, albercoc, puput

UNITAT 2

Pista 4

Primera afirmació. És tracta d'un paisatge de muntanya. **Segona afirmació.** L'escena passa a la vora d'un riu. **Tercera afirmació.** En la imatge es veu un salt d'aigua. **Quarta afirmació.** No hi ha ningú banyant-se a l'estany. **Cinquena afirmació.** Un xiquet ompli la cantimplora amb aigua de la cascada. **Sisena afirmació.** A l'estany es veu un vaixell telegràfic que s'aïona.

LECTURES INICIALS

«L'advers», Teresa Broseta.
«Aigua clara!», Pep Castellano.
«La imaginació al poder!», Gemma Pasqual.
«La col·lecció», Vicent Pardo.

Pista 5

aigua / joc • bracejar, bengala, gorra, juliol
gent / esguitar • àgula, taronges, amigues,
argila

UNITAT 3

Pista 7

Valverda és una vall molt ampla situada als peus de la serra dels Cims. El riu Claret divideix la vall en dues meitats. A la vora dreta del riu hi ha un bosc enorme: el bosc dels Encantats. A la vora esquerra es troba el poblet de Viablanda, envoltat de camps de cultiu.

Pista 8

Primera oració. Adrià ve a l'excursió. **Segona oració.** Saps bussejar? **Tercera oració.** Són les cinc!

UNITAT 4

Pista 10

• La pedra que més li agrada a Víctor es troba entre el safir i el jade.
• A Mireia li agrada la pedra que es troba dues caselles per damunt del diamant.
• Andreu prefereix la pedra que hi ha a l'esquerra del granat.

Pista 11

esquema, pingüinita, aigua, foguera, aqüeducte, àgula, cacai, quaranta

FONTS DELS POEMES

«Les veus del mar», Marc Garmel. *El ball de la lluna*. Tàndem edicions.
«Aigua materna», Nuria Albó. www.edu365.cat
«Cançó del riu», Lúcia March. *Poemes de sol i de lluna*. Allargura/Voramar.
«La muralla xinesa», Fina Giralés. *Versos que van i venen*. Brioner.
«Les tres pedretes», Joana Raspall. *Degotall de poemes*. La Galena.

UNITAT 5

Pista 13

Bon dia. Com cada matí, en el programa *Oraatge* al dia, expliquem les previsions meteorològiques per a les dues grans ciutats de la nostra comarca: Marsalada i Bravamar.

Hui, a Marsalada s'espera un dia assolellat, però un vent fortíssim farà que les temperatures baixen fins als 9°C.

En canvi, a Bravamar les temperatures es mantindran en els 12°C de màxima d'aquesta setmana, malgrat que estarà núvol tot el dia. I açò és tot per hui. Demà tornarem amb més previsions en *Oraatge* al dia.

Pista 14

vent, terra, vell, escullera, peu, barret

UNITAT 6

Pista 16

Hui he anat al mercat i hi he comprat taronges, dues albergínies, una barra de pa, un bric de llet, un enciam i unes quantes tomaques. Quina és la meua bossa de la compra?

Pista 17

verdura / banana • cogombre, endivia, blat, julivert

UNITAT 7

Pista 19

Benvolguts veïns i veïnes de Benimunt, Les nostres festes majors estan a punt de començar. Aquesta vesprada celebrarem el primer acte: el popular contacontes *Relat*

Relats explicarà mil i una històries a la sala d'actes de la biblioteca. Després, els veïns que ho desitgen podran assistir al sopar al carrer que es farà a la plaça de l'Ajuntament. Demà de matí, la festa tindrà com a protagonistes els més menuts, que podran participar en un divertit taller de màgia. I per acabar, celebrarem el tradicional ball de disfresses. Espere que tots us diverteu! Visquen les festes de Benimunt!

Pista 20

hamster, hobby, Sàhara, handbol, himne

UNITAT 8

Pista 22

Els incendis forestals són un problema molt important a la nostra Comunitat. Per això, l'associació *Bosc Viu* vol donar-te una sèrie de recomanacions per a intentar reduir els riscos d'incendis.

— Mantén sempre el bosc net, ja que les deixalles ajuden a propagar el foc amb molta facilitat.

— Fes foc només en llocs autoritzats.

— Evita fer foc els dies de vent, fins i tot en els llocs autoritzats: és molt fàcil perdre'n el control.

— En cas d'incendi, telefona de seguida al telèfon d'emergències 112. Ells s'encarregaran de posar en marxa totes les mesures necessàries.

Salvem els boscos. Junts podem aconseguir-ho.

Són les recomanacions de l'associació *Bosc Viu*.

Pista 23

l'helicòpter, l'emergència, la humitat, la investigació, l'om

LECTURES INICIALS

«La primera tempesta» i «Nivoli», Teresa Broseta.
«Unes festes diferents», Gemma Pasqual.
«No puc respirar!», Pep Castellano.

AUDICIONS DE TEMPS PER A PARLAR I ESCOLTAR

UNITAT 9

Pista 25

PRIMERA ENDEVINALLA

Et done llet i llaia
i per parlar dic bo.
Si no saps el meu nom
jo mai no t'el diré.

SEGONA ENDEVINALLA

Les onelles tinc ben llargues,
soc un gran rosegador
i dels aliments que menges,
la carlotà és el millor.

TERCERA ENDEVINALLA

Mon pare és cantador,
ma mare, ponedor,
i jo he nascut d'un ou
tercant i ne a colps la closca.

Pista 26

potre, closca, porc, gos, colom, bou

UNITAT 10

Pista 28

Per a completar el dibuix d'aquest carrer hauréu de seguir les instruccions següents. De primer, dibuixeu tres fanals a la dreta de l'edifici. Després, dibuixeu a l'esquerra de l'edifici, just al costat, una paperera, i entre aquesta i la font, pinteu un cotxe roig. A l'esquerra de la font, hauréu de dibuixar dos arbres. Per acabar, dibuixeu tres files de finestres en l'edifici i pinteu el dibuix. Com us ha quedat?

Pista 29

semàfor • edifici, zebra, passeig, plaça, reixa, senyal, casa, esquema

UNITAT 11

Pista 31

Hui hem pujat a l'andana de cals llaos. Ha sigut al·lucinant! Hi havia de tot: mobles antics, estàtues de màrmol, roba... El que més li ha agradat al meu germà Vicent ha sigut la vajilla de porcelana dels besavis. A mi, en canvi, m'ha encantat una alfombra que, segons ens ha contat la iaia, els la van dur fa molts anys del Marroc. I una figura de conxor que va fer el pare quan era menut. Es preciosa!

Pista 32

semàfor / rosa • casa, bossa, vestit, colze, cistella, zona

UNITAT 12

Pista 34

Veïns i veïnes de Vilafama! Hui, des de les nou del matí fins a les dotze de la nit, a la plaça

Major de la localitat, podreu gaudir de la primera exposició de vehicles antics de la comarca, organitzada per l'associació *Motors*. Hi haurà jocs i concursos. I després de sopar, ballarem amb l'orquestra *Volant*. No hi podeu faltar!

Pista 35

Hola! Em dic Kristoff iestic a Vilafama de vacances. Hui he llegit en el diari que feien una exposició de cotxes antics i després ball a la plaça. Anime tot el món a vindre. Està molt bé!

LECTURES INICIALS

«Excursió a la granja escolar», Pep Castellano.
«Quèstio de noms», Vicent Pardo.
«Quin dibuix!», Teresa Broseta.
«Un viatge en el temps», Gemma Pasqual.

Al final del llibre es recullen les audicions de l'apartat **Temps per a parlar i escoltar**, perquè es puguin treballar a classe en cas de no disposar de mitjans per a reproduir el CD o, simplement, per a utilitzar-les com a suport de consulta.

Programació
de les unitats
i banc de
recursos

Unitat 1. A descobrir món!

Programació

CONTINGUTS		
	SABER	SABER FER
COMUNICACIÓ ORAL		- Identificació dels objectes que s'esmenten en una audició. - Invenió d'una conversa a partir d'una imatge.
COMPETÈNCIA LECTORA		- Lectura i comprensió d'un conte: <i>Lladres!</i> - Lectura i comprensió d'un text informatiu: <i>Acampada de cap de setmana.</i>
EXPRESSIÓ ESCRITA		- Redacció d'una explicació lògica. - Realització de dos dictats.
VOCABULARI	Paraules relacionades amb els viatges.	
GRAMÀTICA	El llenguatge i les llengües.	
ORTOGRAFIA	El so K.	- Identificació de paraules que contenen el so K. - Espectura d'onomatopeies amb el so K.
TASCA COMPETENCIAL		Espectura d'un correu electrònic per a demanar informació.
PENSAMENT		Interpretació d'una imatge amb la tècnica veig-pense-em pregunta.
EMOCIONS		Expressió d'alegria davant l'acceptació d'una invitació i resiliència davant de la negació.
CREATIVITAT		Disseny d'un cartell a partir d'un text informatiu.
TREBALL COOPERATIU (PARELLA I GRUP)		- Representació d'una conversa en parella. - Expressió d'opinions conjuntes. - Expressió de sensacions i sentiments.
SABER SER	- Responsabilitat per preparar-se les seues pròpies coses. - Respecte envers la diversitat lingüística.	
VALORS		

Suggeriment de temporització

L'estructura del llibre en dotze unitats correspon a quatre unitats per trimestre.

La durada de cada unitat s'estima entre dues i tres setmanes.

Banc de recursos

Material per al professorat

- Programació didàctica d'aula
- Llibre anotat
- Llibre de recursos
 - Recursos per a l'avaluació
 - Avaluació de continguts.
Unitat 1: controls B i A
 - Avaluació de competències.
Prova Unitat 1
 - Atenció a la diversitat
 - Pla de millora. Unitat 1
 - Programa d'ampliació
 - Recursos complementaris

Recursos digitals

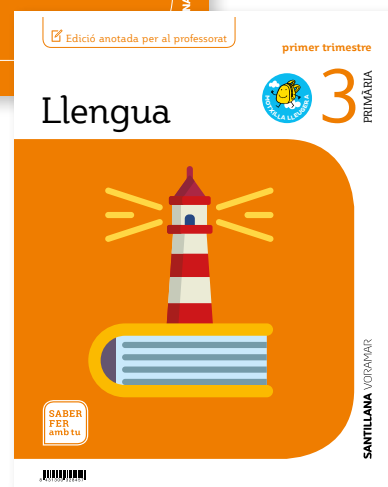
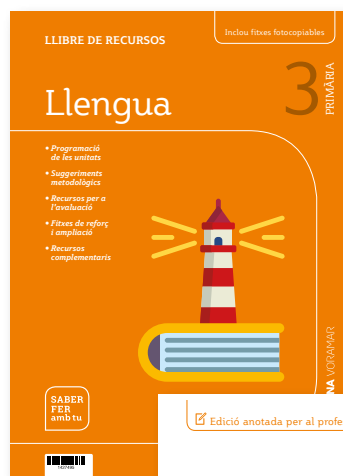
- LlibreMèdia
 - Unitat 1: activitats i recursos

Material d'aula

- CD de Lectures i Comunicació oral
- Làmines d'aula
- Làmina d'ortografia visual
- Propostes de contacontes
- Llibre blanc
- Joc de llengua

Altres materials

- Quadern de pràctica per a l'alumnat
 - Primer trimestre. Unitat 1
- Llibres de lectura
 - Pla lector de JoLlibre
- Fitxes de comprensió lectora 3
- Diccionari escolar

Suggeriments
metodològics
i dimensions
transversals
del projecte

Comunicació oral

Suggeriments metodològics

La comunicació oral és una de les competències lingüístiques que, tradicionalment, ha estat relegada a un segon lloc en l'estudi de les llengües, més centrat en l'estudi de la gramàtica, l'ortografia i, en general, de l'escriptura. En les sèries anteriors, La Casa del Saber i Saber Fer, ja posàvem la comunicació oral en un lloc destacat de la unitat. Ara, en SABER FER AMB TU, la comunicació oral adquireix un paper transversal, atés que es treballa en pràcticament tots els apartats de la unitat.

Els xiquets i xiquetes de 3r de primària ja tenen una certa destresa per a construir textos orals i entendre'ls, sobretot quan es tracta de missatges de la vida quotidiana. L'objectiu del tractament de la comunicació oral en SABER FER AMB TU és aconseguir que l'alumnat consolide aquesta competència lingüística, de manera que cal que es familiaritze amb diversos registres, tant informals com formals. De fet, partirem de situacions més informals en les primeres unitats (improvisar una conversa o formular hipòtesis) per a acabar en les darreres unitats amb situacions de comunicació més formals, com ara preguntar amb precisió o fer un discurs de comiat.

En cada unitat, les tres primeres pàgines estan dedicades específicament a la comunicació oral, tenint en compte el doble vessant que presenta: l'expressió oral i la comprensió oral. No obstant això, en la resta de seccions de la unitat se solen incloure activitats que també requereixen la pràctica de l'habilitat oral.

El primer contacte amb la comunicació oral és la secció **Parlem?**, que inaugura les unitats amb algunes preguntes que porten l'alumnat a comentar la fotografia que encapçala la unitat i a exposar la seua experiència sobre el tema que es representa en la imatge. Es tracta d'una primera presa de contacte amb el tema i una manera d'explorar els coneixements previs dels xiquets i xiquetes sobre l'eix temàtic que vertebrarà la unitat.

A continuació, es presenta una pàgina doble amb el títol **Temps per a parlar i escoltar**, on, d'una manera específica i guiada, l'alumnat desenvolupa les habilitats de parlar i escoltar. Una imatge, en aquest cas una il·lustració, torna a ser el punt de partida per a desenvolupar les habilitats orals. S'acompanya d'una rutina per a entrenar el pensament a través d'un esquema que els permeti una primera aproximació a la làmina amb unes preguntes generals: *Què hi veig?* / *Què en pense?* / *Què em pregunte?*

Què hi veig?

Què en pense?

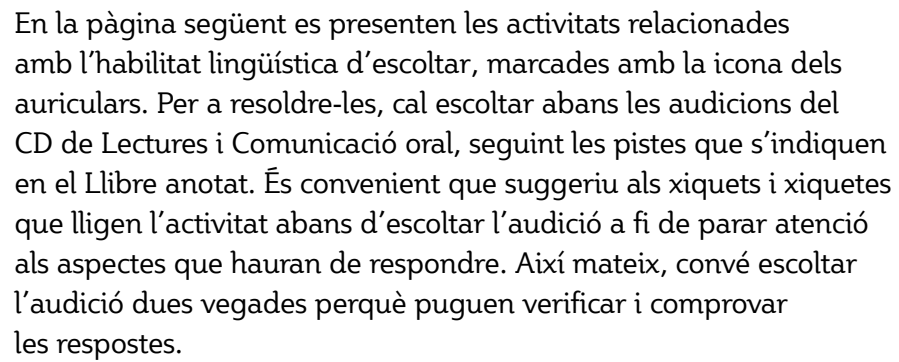

Què em pregunte?

L'objectiu d'aquesta manera de tractar la làmina és, en definitiva, que l'alumnat prengui el control del seu aprenentatge, organitzi el seu pensament i es plantege anar més enllà sobre el context comunicatiu que se li proposa. És convenient que els xiquets i xiquetes responguen a aquestes preguntes començant per les fórmules *Veig...*, *Pense que...*, *Em pregunte...* a fi d'interioritzar i automatitzar aquesta rutina de pensament.

A continuació, es plantegen unes preguntes més específiques, que els porten a fixar-se en detalls de la làmina, exposar la seua opinió i també contar experiències personals relacionades. És possible que els xiquets i xiquetes puguin contestar-les sense problemes, però per si tenen algun buit lèxic, oferim un recull de paraules relacionades amb el tema de la unitat. L'objectiu d'aquest conjunt de paraules és doble: d'una banda, servir de suport per a respondre a les preguntes sobre la làmina; de l'altra banda, recollir el lèxic específic sobre el tema que es tracta en la unitat, que els alumnes i les alumnes haurien de conèixer.

Les activitats d'escolta que es plantegen són de dos tipus: de comprensió oral i de discriminació de sons. Les primeres es basen en una audició que reproduïx una situació comunicativa relacionada amb el tema de la unitat. L'objectiu d'aquestes activitats és fomentar l'escolta atenta i també treballar la memòria auditiva. Per la seua banda, les activitats de discriminació de sons consisteixen a escoltar una sèrie de paraules per a fixar-se en l'articulació d'un so, que sol estar relacionat amb el contingut d'ortografia de la unitat. Aquesta activitat constitueix una bona oportunitat per a treballar també l'articulació de sons. Per això, és convenient que, després de resoldre-la, l'alumnat practique la pronúncia del so proposat.

A banda d'aquestes pàgines específiques per a tractar la comunicació oral, al llarg de la unitat s'inclouen algunes activitats en què es pot practicar aquesta competència. Per exemple, en la lectura inicial de la unitat es presenta l'apartat **Dificultats de lectura**, que fa parar l'atenció en aspectes de pronunciació i prosòdia a fi que l'alumnat millori la lectura en veu alta.

Així mateix, en els apartats **Temps per a llegir i Saber estar atents** se solen incloure activitats que demanen expressar opinions o sentiments i sensacions. Per destacar-les, es marquen amb la icona de treball cooperatiu, atés que exigeixen sovint una organització en grups o en parelles.

55

Finalment, cal fer referència a la importància que té la comunicació oral en el material d'aula que s'inclou en la caixa. Hi ha dos elements dissenyats específicament per a tractar la competència comunicativa oral: d'una banda, les làmines d'aula i, de l'altra banda, les propostes de contacontes. Les làmines d'aula fomenten l'elaboració de textos descriptius orals, alhora que poden ser un bon punt de partida per a inventar històries, anècdotes o diàlegs. Les propostes de contacontes consisteixen a elaborar històries improvisades a partir d'unes targetes de memòria i una targetes per a retallar.

La valoració de la comunicació oral no sempre és fàcil, però l'ús de rúbriques d'avaluació senzilles pot ajudar el docent i els mateixos xiquets i xiquetes a avaluar el discurs oral. Us en proposem una com a exemple. També podeu adaptar-la amb ítems més senzills i comprensibles, com es mostra més avall, si voleu que la faça servir l'alumnat, tant per a l'autoavaluació com per a l'avaluació dels companys i companyes.

Volum	Entonació	Pronunciació	Contingut	Postura corporal
Fa servir un volum adequat durant tota l'exposició.	Utilitza un to adequat a la situació comunicativa.	Pronuncia i vocalitza les paraules de manera correcta.	Demostra un bon domini del tema que exposa.	Manté una bona postura corporal i mira l'auditori constantment.
1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5	1 2 3 4 5

	SÍ	NO
Fa servir un volum de veu adequat durant l'exposició?		
Utilitza paraules del tema?		
Pronuncia bé les vocals, e oberta i tancada?		
S'entén bé el tema explicat?		
Mira el públic quan parla?		

Activitats i jocs

Per al desenvolupament de la comunicació oral són molt importants les activitats en parelles, grups reduïts o tota la classe, a través de les quals es poden posar en pràctica habilitats com les següents:

- **Escolta atenta** i exercitació **de la memòria**.
- Actituds de **respecte envers els interlocutors**.
- Producció de **discursos improvisats** adequats als coneixements lèxics i gramaticals de l'alumnat.
- **Interés** dels parlants **per fer-se entendre** i necessitat d'elaborar correctament els discursos.
- **Acceptació de les opinions dels altres**.
- Desenvolupament del **llenguatge no verbal** i **cura dels aspectes prosòdics del discurs** (volum, entonació, pronunciació...).

Materials necessaris:

una pilota.

Agrupació: grup classe.

Habilitats que s'hi

treballen: descripció del caràcter d'una persona i memòria auditiva.

- **Ens coneixem.** Aquest joc es pot portar a terme els primers dies d'escola per a recuperar la bona harmonia entre el grup de la classe.

Tots els xiquets i xiquetes s'han d'asseure en rogle. Doneu la pilota a un d'ells que ha d'iniciar el joc i passar la pilota a un company o companya alhora que el presenta i diu una característica positiva que tinga. Per exemple: *És Joan i és molt generós*. La pilota no es podrà passar dues vegades a la mateixa persona, a fi que tothom hi participe i reba valoracions positives.

- **Qui és?** Aquest joc es pot portar a terme en les primeres unitats del curs o en relació amb la unitat 10, que té com a eix temàtic el poble i, per tant, la gent.

Un alumne o alumna eixirà a la pissarra i rebrà un sobre amb una foto, que haurà d'observar sense mostrar-la als companys i companyes. La resta de l'alumnat ha de fer preguntes que es puguin respondre amb *sí* o *no* per intentar endevinar qui és el personatge que hi ha dins del sobre. Per exemple: *és famós?, és cuiner?, és cantant?, és de la classe?, és alt?, és xic?* El qui encerte el personatge ix a recollir un altre sobre amb un altre personatge misteriós. És important que practiquen el respecte pel torn de paraula. Per això, només podran intervenir-hi si han alçat el braç i els heu donat el torn de paraula.

Materials necessaris:

diversos sobres amb missatges.

Agrupació: grup classe.

Habilitats que s'hi

treballen: interpretació de gestos per a convertir-los en paraules.

- **Posem veu als gestos.** Aquesta activitat es pot portar a terme en relació amb la unitat 1 i amb el tema de gramàtica «El llenguatge i les llengües». Es tracta de comprovar que la comunicació es pot vehicular a través de paraules, però també amb gestos.

Els alumnes i les alumnes s'asseuen a terra distribuïts en tres fileres i mirant a la pissarra, que serà l'escenari. Allí, hi haurà un alumne o una alumna que rebrà un missatge escrit i l'haurà de representar en gestos perquè els companys i companyes endevinen quin missatge representa. També en aquest cas els alumnes hauran d'alçar el braç per a poder intervindre-hi i esperar que els doneu el torn de paraula.

Alguns dels missatges que podeu proposar són els següents:
No tinc diners; M'agrada ballar; Els jugadors de futbol han perdut. Tots som amics...

Materials necessaris:

papers i bolígrafs.

Agrupació: grups de quatre alumnes.

Habilitats que s'hi treballen: argumentació.

- **Triem una excursió.** Aquesta activitat es pot portar a terme en relació amb la unitat 2, que té com a eix temàtic l'aigua, o la 3, que tracta el paisatge.

Cada grup de quatre persones ha de preparar una excursió a un lloc on hi haja aigua: un llac, una font, un riu, el mar... Per a preparar l'excursió hauran de tindre en compte els aspectes següents:

Lloc de l'excursió

Dia d'anada

Hora d'eixida

Hora de tornada

Mitjà de transport que s'utilitzarà

Activitats que s'hi poden fer

El representant de cada grup ha d'eixir a explicar l'excursió que han preparat. La resta de membres dels grups escoltaran els representants i hauran d'aportar arguments per a justificar que el pla que han preparat és millor que els dels altres grups.

Guanyarà l'equip que més arguments aporte. El docent farà una taula de registre en la pissarra per anar anotant els arguments de cada grup.

Materials necessaris:

fulls de paper i bolígrafs.

Agrupació: grups de quatre alumnes.

Habilitats que s'hi treballen: indicacions de lloc.

- **Dibuixem el mateix.** Aquest joc es pot portar a terme en relació amb la unitat 3, sobre paisatges.

Els grups de quatre membres es dividiran en dues parelles. Cada parella ha d'elaborar un dibuix a base de figures geomètriques. Quan hauran acabat el dibuix, cada parella ha d'explicar a l'altra com cal fer el dibuix i, seguint les indicacions, hauran d'intentar reproduir-lo. Per exemple: *dibuixeu un quadrat en la part superior dreta del full, davall cal dibuixar un rectangle...*

Materials necessaris: aliments menuts (caldrà tindre en compte les possibles al·lèrgies alimentàries de l'alumnat) i mocadors per a tapar els ulls.
Agrupació: grups de quatre alumnes.
Habilitats que s'hi treballen: descripció de sabors i treball del vocabulari de l'alimentació.

Materials necessaris: sis mocadors per a tapar els ulls i sis objectes.
Agrupació: grups de quatre alumnes.
Habilitats que s'hi treballen: indicacions de lloc.

Materials necessaris: làmines del tipus *On està Wally?* (podeu trobar-ne en els llibres de Wally o també en Google Imatges)
Agrupació: grups de quatre alumnes.
Habilitats que s'hi treballen: descripció física de persones i demanda d'informació.

Materials necessaris: objectes menuts i sis caixes per a amagar-los.
Agrupació: grups de quatre alumnes.
Habilitats que s'hi treballen: descripció d'objectes i demanda d'informació.

A continuació, s'intercanviaran els papers i la parella que abans feia el dibuix farà les indicacions. Al final, guanya la parella que haja fet el dibuix més semblant a l'original.

- **Què menges?** Aquesta activitat es pot portar a terme en relació amb la unitat 6, l'eix temàtic de la qual són els aliments.

Formeu grups de quatre alumnes i demaneu-los que trien un membre per començar a jugar. Els alumnes triats de cada grup s'acosten a un racó, on els donareu un aliment en la boca perquè l'assaborisquen i expliquen el sabor que té. Per exemple: *és dolç, és salat, és cruixent, és moll, és semblant a...* La resta de companys ha d'estar amb els ulls tapats.

A partir de la descripció que en faça, els companys del grup han d'endevinar l'aliment que ha menjat. L'alumne o alumna que fa la descripció no pot dir en cap moment el nom de l'aliment; només descriure'n el sabor i la textura. L'alumne que encerte l'aliment passarà a ser el que descriga el nou aliment.

- **A la cerca del tresor.** Aquest joc pretén treballar les indicacions i, per tant, es pot vincular amb la unitat 10, dedicada a les localitats, o també a la unitat 3, sobre la descripció de paisatges, on són molt útils els indicadors de lloc.

Cada grup ha de triar un membre que serà el que rebrà les indicacions. Els membres de cada grup que hagen estat triats eixiran fora de la classe durant un moment, mentre els companys amaguen un objecte xicotet, que serà el tresor. A continuació, feu entrar els xiquets que esperen fora de la classe i tapeu-los els ulls. Cada un rebrà les indicacions del seu grup que els conduirà fins al tresor. Per exemple: *camina recte i ara gira cap a la dreta...*

- **On està?** Aquesta activitat es pot relacionar amb la unitat 10, que té com a eix temàtic la localitat.

Repartiu la mateixa làmina a tots els grups de la classe o projecteu-la a l'aula. Cada grup tria un personatge de la làmina. La resta de grups haurà de fer preguntes que es responguen amb *sí* o *no*, per a intentar endevinar quin personatge ha triat el grup.

- **Soc d'un altre planeta.** Aquest joc es pot lligar amb les unitats 11 i 12, dedicades als objectes i als materials.

Es tracta d'un joc molt semblant a l'anterior. Cada grup ha de triar un objecte i amagar-lo dins d'una caixa. La resta de grups tractarà d'endevinar què s'hi amaga mitjançant preguntes que es puguin respondre amb *sí* o *no*. Per exemple: *serveix per a escriure?, és de plàstic?...*

Materials necessaris:

targetes amb embarbussaments.

Agrupació: grups de quatre alumnes.

Habilitats que s'hi treballen: articulació de sons.

- **Concurs d'embarbussaments.** Aquest joc es pot relacionar amb qualsevol de les unitats, ja que té per objectiu treballar l'articulació correcta dels sons.

Prepareu una bossa amb targetes que continguin embarbussaments. Cada grup ha d'agafar una targeta i preparar durant 5 minuts l'embarbussament que els ha tocat. Es tracta que tots els membres del grup el diguen bé, de manera que és important que uns xiquets ajuden els altres. Passat el temps de preparació, cada grup començarà a recitar l'embarbussament. Guanyarà l'equip que ho haja fet millor, perquè més membres hagen aconseguit dir-lo bé. Alguns dels embarbussaments que es poden incloure en les targetes són els següents:

- El cel està enrajolat. Qui el desenrajolarà? El desenrajolador que el desenrajole bon desenrajolador serà.
- Qui roba una arrova de roba no roba l'arrova, que roba la roba.
- Visc al bosc i busque vesc i visc del vesc que busque al bosc.
- Un llit ben encaragolat. Qui el desencaragolarà? El desencaragolador que el desencaragole bon desencaragolador serà.
- Plou poc, però per a tan poc que plou plou prou.
- Si qui deu deu diu que deu deu diu el que deu i deu el que diu.
- Un plat pla blau ple de negre pebre està.

Les dimensions transversals del projecte

El projecte **SABER FER AMB TU** posa una atenció especial en aquelles capacitats imprescindibles per als futurs ciutadans i ciutadanes del segle XXI. Al llarg de les unitats de totes les àrees curriculars s'inclouen programes destinats a desenvolupar aquestes capacitats, que considerem dimensions transversals essencials.

Una d'aquestes dimensions són les **habilitats de comunicació**. En **SABER FER AMB TU** es treballen en profunditat totes les destreses comunicatives de l'alumnat a través de seccions específiques, presents en totes les unitats:

- La secció *Temps per a parlar* i les activitats destacades amb aquesta etiqueta promouen la comunicació oral de l'alumnat. Impulsen l'expressió oral, fomenten l'escolta activa i el respecte pels torns de paraula, i ajuden a prendre consciència de la importància de respectar les opinions dels altres.
- En la secció *Temps per a llegir* es treballa la competència lectora, a través de la lectura de tot tipus de textos, i la capacitat d'anàlisi de la informació per a extraure'n conclusions personals.
- A l'últim, en la secció *Temps per a escriure* i en les activitats destacades amb aquesta etiqueta es treballen totes les habilitats necessàries per a assolir un bon domini de la comunicació escrita.

Una altra de les novetats importants que incorpora el projecte **SABER FER AMB TU** és el treball específic amb els **processos de pensament**, amb l'objectiu d'ensenyar als xiquets i xiquetes a raonar d'una manera més eficaç. Aprendre a pensar i desenvolupar el raonament lògic, enriquir la intel·ligència emocional i fomentar la creativitat són habilitats que es treballen a través dels barrets de colors, inspirats en l'obra *Sis barrets per a pensar*, d'Edward de Bono. Aquest autor utilitza barrets de colors diferents per a representar els angles, les perspectives o els punts de vista a partir dels quals es pot tractar una determinada situació. En el nostre projecte es destaquen, amb barrets de tres colors, les propostes que impliquen determinats processos mentals:

Les activitats que persegueixen entrenar el **pensament lògic** s'acompanyen d'un **barret de color blau**. S'hi posen en joc

aquelles estratègies i rutines que són necessàries per a aconseguir un aprenentatge autònom i eficaç, amb l'objectiu que els alumnes i les alumnes adquirisquen habilitats de pensament d'ordre superior: interrelacionar coneixements entre si; consolidar la comprensió; sintetitzar les idees més importants; i, a l'últim, retindre i recordar la informació.

Les propostes orientades al desenvolupament de la **intel·ligència emocional** es destaquen amb un **barret de color roig**, el color de les emocions. Els objectius fonamentals són la identificació de les emocions, l'autogestió i la regulació emocional, l'expressió de les emocions i el desenvolupament de les habilitats socials i interpersonals, parant una atenció especial a l'empatia. S'hi proposen activitats i dinàmiques que promouen el desenvolupament de la competència emocional en tots els vessants.

A més, s'invita l'alumnat a fer ús de la **creativitat** per a generar pensaments nous. La creativitat implica tindre una imaginació viva, capaç d'adaptar-se a contextos diferents i de donar respostes enginyoses a situacions o problemes inesperats. Les propostes d'aquest tipus que s'inclouen en els llibres, destacades amb un **barret de color verd**, impliquen posar en joc la imaginació, recrear situacions de manera original, fer propostes innovadores, analitzar possibilitats i proposar solucions alternatives.

Una altra dimensió que adquireix una gran importància en el projecte **SABER FER AMB TU** és l'**aprenentatge cooperatiu**, que promou que els alumnes i les alumnes desenvolupen la seua capacitat de treballar junts per a assolir un objectiu comú. El treball cooperatiu comporta un factor de motivació important, i millora alhora el rendiment i l'aprenentatge de l'alumnat. Perquè el treball cooperatiu siga eficaç, s'han de donar els requisits següents:

- Que hi haja un objectiu comú, compartit per tots els membres del grup, i un estatus d'igualtat entre ells.
- Que hi haja una relació d'interdependència positiva entre els alumnes i les alumnes.
- Que hi haja actituds de cooperació i ajuda mútua, i també un vincle afectiu.

En els materials del projecte es fan moltes propostes d'activitats cooperatives que requereixen nivells d'agrupament diferents: treball per parelles, treball en equip i treball en grup de classe. A més, en acabar cada trimestre s'inclou un projecte breu, anomenat Cooperem, en què es posa en joc una tècnica d'aprenentatge cooperatiu concreta.

En **SABER FER AMB TU** també es para atenció a la **revisió i autoavaluació del treball** fet. L'alumnat té un paper actiu en el procés d'ensenyament i, per tant, es promou, des de les edats més primerenques, la reflexió personal sobre l'aprenentatge propi per a millorar el coneixement de si mateix i detectar forteses i debilitats. Per això, en totes les unitats s'inclouen rúbriques senzilles encaminades a fer que els alumnes i les alumnes prenguen consciència del que van aprenent i valoren el treball que han fet.

Per acabar, una altra dimensió important en **SABER FER AMB TU** és la **gamificació**, una metodologia que busca motivar l'alumnat a través de la mecànica dels jocs i activar la concentració, l'esforç i la curiositat, grans palanques de l'aprenentatge. Aquest tipus d'aprenentatge facilita la interiorització de coneixements, i simplifica i fa més amenes les activitats difícils. A més, fomenta la companyonia i la comunicació i, en conseqüència, genera experiències positives entre els estudiants.

El material que els alumnes i les alumnes necessiten per a dur a terme el joc que es proposa en el projecte es proporciona junt amb el llibre de Matemàtiques, tot i que la nostra pretensió és que la gamificació arribi a la resta d'àrees, perquè el joc ajudarà a transformar l'aula i crear un ambient estimulador i motivador.

Recursos
fotocopiables.
Avaluació

El sistema d'avaluació Santillana

El projecte **Saber Fer amb tu** ofereix un ampli conjunt de recursos per a facilitar la tasca del professorat i respondre a les seues necessitats, atenent tots els aspectes de l'avaluació:

- **Avaluació de continguts.** Proves de control per a cada unitat didàctica i proves d'avaluació trimestrals i finals, per a comprovar el nivell d'adquisició dels principals conceptes i procediments.
- **Avaluació per competències.** Proves integrades que avaluen el grau d'adquisició de les competències.
- **Generador de proves d'avaluació.** Aplicació informàtica que permet elaborar proves d'avaluació personalitzades mitjançant la selecció d'activitats a través d'un sistema de filtres. També permet editar i modificar les activitats o que el professorat n'hi incloga altres d'elaboració pròpia.
- **Gestor d'avaluació.** La mateixa aplicació informàtica està connectada a un gestor de programació i ofereix la possibilitat de portar un registre detallat de les qualificacions dels alumnes. Incorpora també una eina que permet elaborar informes d'avaluació, i també gràfics comparatius a partir de les dades del gestor.

Recursos per a l'avaluació de continguts

L'avaluació de continguts permet controlar el procés d'ensenyament i aprenentatge i comprovar de manera permanent el nivell d'adquisició dels continguts. Com a suport per a facilitar aquesta tasca, s'ofereixen els recursos següents:

- 1. Avaluació inicial.** Prova destinada a realitzar una valoració de la situació de partida dels alumnes a l'inici del curs.
- 2. Avaluació de les unitats didàctiques.** Per a cada unitat es proporcionen:
 - **Proves de control.** S'ofereixen dues proves de diferent nivell:
 - Control B. Prova de nivell bàsic en què s'avaluen els continguts mínims que tots els alumnes han d'adquirir.
 - Control A. Prova de nivell avançat.
 - **Estàndards d'aprenentatge i solucions.** En una taula es relacionen els estàndards d'aprenentatge del currículum i els indicadors d'assoliment de cada unitat didàctica amb les activitats de les proves plantejades. S'inclouen, a més, les solucions de totes les activitats.
- 3. Avaluacions trimestrals.** Per a dur a terme un seguiment dels alumnes en acabar cada trimestre, es proporcionen els recursos següents:
 - **Proves d'avaluació trimestral.** Estan destinades a avaluar els continguts més importants que s'han treballat durant cada trimestre. Es faciliten tres proves:
 - Avaluació trimestral B. Prova de nivell bàsic.
 - Avaluació trimestral A. Prova de nivell avançat.
 - Avaluació trimestral E. Prova destinada a un nivell d'excel·lència, que comporta un repte intel·lectual més elevat.
 - **Estàndards d'aprenentatge avaluable i solucions.**
- 4. Avaluació final.** Per a realitzar una avaluació global de l'aprenentatge, s'inclouen els elements següents:
 - **Proves d'avaluació final.** Dissenyades per a avaluar el grau d'adquisició dels continguts fonamentals del curs. Es proporcionen dues proves:
 - Avaluació final B. Prova de nivell bàsic.
 - Avaluació final A. Prova de nivell avançat.
 - **Estàndards d'aprenentatge avaluable.**

Recursos per a l'avaluació per competències

En el projecte **Saber Fer amb tu** es proporcionen proves dissenyades per a avaluar el desenvolupament i l'adquisició de les competències educatives per part de l'alumnat.

Aquestes proves d'avaluació per competències són complementàries a les que es proposen per a l'avaluació de continguts. Tant les unes com les altres avaluen els processos cognitius i el progrés en l'aprenentatge, tot i que les segones estan més guiades pel currículum de les àrees, i les primeres, per la contribució d'aquestes àrees a l'assoliment de les competències educatives.

Per al tercer curs d'educació primària, el nostre projecte editorial ofereix els recursos següents:

- 1. Proves d'avaluació per competències.** S'ofereixen proves integrades a fi de comprovar el grau de progrés dels alumnes en l'adquisició de les competències.
- 2. Estàndards d'aprenentatge.** Els estàndards d'aprenentatge del perfil de la competència i els indicadors d'assoliment es posen en relació amb les activitats de la prova.
- 3. Nivells d'assoliment.** Per a cada prova es proporcionen quatre nivells d'assoliment, a fi d'ajudar el professorat a corregir i valorar el treball realitzat pels alumnes.
- 4. Fulls de registre.** S'ofereix un full de registre de puntuacions per a cada una de les proves, en què s'inclouen els criteris per a valorar-les de manera qualitativa.

Avaluació inicial

Nom _____ Data _____

1 Marca els missatges que siguin oracions.

- ☐ iaio roig. cotxe té El un ☐ El lleó és molt ferotge.
- ☐ Demà anirem a la fira! ☐ Glòria de és Pau. germana

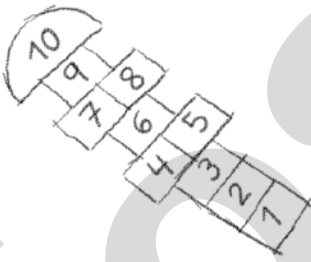
2 Ordena les paraules dels missatges que no has marcat perquè siguin oracions amb sentit.

- _____
- _____

3 Ordena les síl·labes i escriu els noms.

tim plo can
ra

bo
ri sam

not ni

de ban rins

4 Completa la sèrie de substantius.

Masculí singular	Femení singular	Masculí plural	Femení plural
		gats	
	xiqueta		
lleó			
			elefantes

5 Completa amb la forma de l'article que corresponga: el, la, l', els o les.

- _____ peixos
- _____ capa
- _____ aranya
- _____ sabates
- _____ home
- _____ mans
- _____ sofà
- _____ aire

6 Relaciona cada grup amb l'adjectiu adequat.

una rosa	un gos	unes botes	uns còmics
divertits	noves	blanca	pelut

7 Subratlla el subjecte. Qui ho fa?

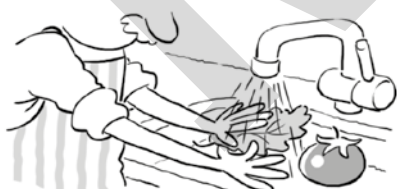
- Isabel ha dibuixat un dinosaure enorme.
- La tia Carme ha plantat tomaques.
- Les oronetes han fet un niu al balcó.
- El pare ha preparat el pastís.

8 Completa cada oració amb un predicat. Què fan?

- El iaio _____
- El bebé _____
- La seua germana _____

9 Completa escrivint verbs en passat, present i futur.

Abans	Ara	Després
-------	-----	---------

- Abans, Pasqual _____ l'encisam i la tomaca.
- Ara, Pasqual _____ l'encisam i la tomaca per fer l'ensalada.
- Després, Pasqual _____ l'ensalada per a sopar.

- 10** Inventa un nom propi per a cada un i completa.

_____ i la seua mascota _____

viuen a _____

- 11** Encercla les dues lletres que haurien d'anar en majúscula i copia les oracions corregint-les.

m'agraden els animals. de major vull ser veterinari.

- 12** Relaciona. Quin signe usem en cada cas?

Signe d'interrogació (?)

S'escriu al final d'una oració.

Punt (.)

S'escriu al final d'una pregunta.

Signe d'exclamació (!)

S'escriu al final d'una exclamació.

- 13** Completa l'enumeració. No t'oblides de les comes ni del punt final.

Els meus amics són _____

- 14** Tria, seguint el codi, les lletres que necessites per a completar cada paraula.

c/qu

g/gu

• formi _____ es

• _____ onill

• mos _____ it

• eru _____ a

15 Relaciona i completa amb *mb* o *mp*.

ca____ana

ga____es

tro____ó

co____às

16 Completa amb *br* o *bl*.

ca____a

____at

____esquilla

mo____es

o____er

17 Completa amb *r* o *rr*.

pe____a

____atolí

ca____et

culle____ot

____am

18 Subratlla de blau les paraules anteriors amb *r* forta i de groc les que tenen *r* suau.

19 Encercla les paraules que tinguen el so J de *Jaume*.

- geni
- gat
- goma
- fugir
- ajuda
- japonés
- magues
- jove
- gust
- girar
- gerani
- àguila

20 Ratlla la paraula mal escrita en cada cas.

julivert
gulivert

jelat
gelat

jira-sol
gira-sol

rajola
ragola

pluja
plugu

21 Completa amb s o z per representar el so de S sonora.

ro__a

__ebra

__ero

ca__a

tre__or

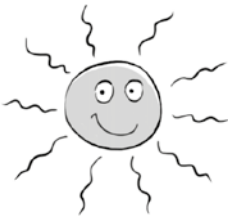

quin__e

22 Ara completa amb s o ss per representar el so de S sorda.

ba__al

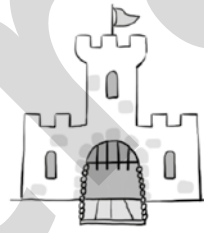
__ol

do__

bo__a

ca__tell

ca__ola

23 Escriu els noms corresponents.
Tots porten c o ç.

- Home que té molta força. ► _____
- Lloc on actuen els pallassos. ► _____
- Animalet que té moltes punxes. ► _____
- Viu al bosc i té banyes grans. ► _____
- Serveix per a pesar coses. ► _____

24 Ratlla la paraula que sobra en cada grup.

Són peces de roba

bufanda • gorra
guants • llibre
abric • pantalons

Són joguets

trompa • arbre
nina • baló
cotxet • peluix

Són insectes

marieta • formiga
llagosta • mosca
oli • papallona

Nom _____ Data _____

1 Completa cada oració amb la paraula adequada.

llengua

llenguatge

Les persones ens comuniquem, sobretot, usant el _____. Cada grup de persones sol utilitzar una _____ concreta, és a dir, un idioma.

2 Marca l'oració verdadera de cada parell.

- ☐ Perquè dues persones s'entenguin, han de conèixer la llengua en què es comuniquen.
- ☐ Perquè dues persones s'entenguin, poden parlar cada u la llengua que siga.
- ☐ A Espanya es parlen diverses llengües: el castellà, el basc, el gallec...
- ☐ A Espanya es parla una sola llengua: el castellà.
- ☐ Al món es parlen set o huit llengües.
- ☐ Al món es parlen moltes llengües diferents.

3 Troba i encercla el nom de dues llengües en cada sèrie.

A V F R A N C É S T H C B A S C P

A N G L É S Y Ç I R Q I T A L I À

J G A L L E C U Q L Ç I X I N É S

4 Respon. Quines de les llengües anteriors es parlen a Espanya?

5 Ratlla les paraules que no tenen el so K.

tiquet

cinta

alçar

cobert

quinta

cel

casa

6 De les paraules que no has ratllat, pinta de blau les que s'escriuen amb c i de verd les que s'escriuen amb qu.

7 Observa aquestes paraules i digues quina grafia representa cada símbol: c o qu?

• es♣ena • ♥allar • es♣irol • ♥opa • va♣er • ♥ultura • es♥ala • e♣ip

Representa la grafia _____

Representa la grafia _____

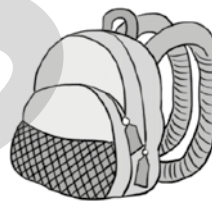
8 Ordena les lletres de cada paraula i escriu els seus noms.

RIÚXBLAO

NLÀLOP

TILAMXOL

MÀECRA

9 Completa les oracions amb les paraules anteriors.

- La _____ pesa tant que quasi no puc portar-la.
- Maria va agafar la _____ per orientar-se al bosc.
- Busqueu el carrer en el _____ que us he donat.
- No trobe la _____ de fotos. Algú l'ha vista?

10 Relaciona. Per a què serveix cada objecte?

Prismàtics •

• Per a fer llum si està fosc.

Llanterna •

• Per a portar aigua.

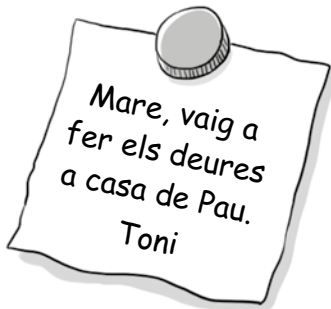
Cantimplora •

• Per a vore coses llunyanes.

Nom _____ Data _____

1 Descriu quin llenguatge i quina llengua s'utilitza en aquesta nota.

llenguatge _____

llengua _____

2 Escriu el nom de cinc llengües.

3 Marca la resposta correcta en cada cas.

- Què és el que emetem quan parlem? ☐ Lletres. ☐ Sons.
- Com representem els sons quan escrivim? ☐ Amb lletres. ☐ Amb imatges.
- Com s'anomena el conjunt de totes les lletres? ☐ Llengua. ☐ Abecedari.
- Quantes lletres té l'abecedari valencià? ☐ Vint-i-sis. ☐ Vint-i-una.

4 Ordena les paraules i escriu l'oració.

gavines.

les

Magdalena

mira

5 Classifica les paraules de l'oració anterior, separant-ne les síl·labes quan calga.

Monosíl·laba _____

Trisíl·laba _____ / _____ / _____

Bisíl·laba _____ / _____

Polisíl·laba _____ / _____ / _____ / _____

6 Completa cada paraula amb la grafia adequada de les que es proposen.

c/qu

__adira

__iosc

pa__et

__ullerot

bal__ó

g/gu

eru__a

a__ulla

formi__er

__os

__isat

7 Encercla. En quins d'aquests grups sona la *u*?

• que	• güi	• qui	• qüi
• gui	• qüe	• güe	• gue

8 Escriu punt (.), signe d'interrogació (?) o signe d'exclamació (!) on corresponga.

• Ai, quina por que tinc__	• Visc en un poble menut__
• Anna, vols un gelat__	• I tu, quants anys tens__
• Mmm, açò és boníssim__	• Tinc un vestit roig__

9 Relaciona. Què significa cada paraula?

Esguitar •	• Unir dues peces amb un material adhesiu.
Apegar •	• Nadar per davall de l'aigua.
Bussejar •	• Llançar gotetes d'aigua.
Modelar •	• Fer una figura amb plastilina, fang, etc.

10 Encercla. En quin dibuix hi ha una escullera i un home mirant amb prismàtics?

Prova unitat 1.

Una escola sobre l'aigua

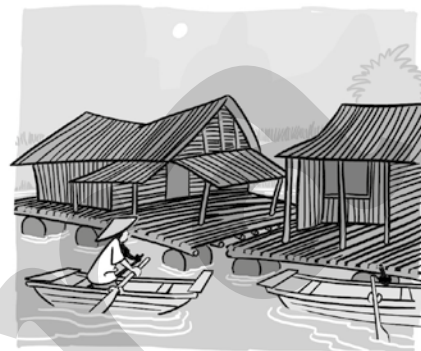
Nom _____ Data _____

1 Llig el text amb una pronunciació, una entonació i un ritme adequats.

Una escola sobre l'aigua

Hola, som Nara i Khim. Benvinguts al nostre país, Cambodja. Puja, que et durem a casa nostra... amb barca!

El nostre poble es diu Prektol. Les cases són de fusta i estan construïdes sobre canyes de bambú i sobre bidons que suren en el riu. Les famílies crien vaques i cabres i conreen la terra a la vora del riu.

Cada matí quedem amb els veïns per anar junts a l'escola, que també està sobre el riu. Ací, fins i tot els més menuts saben remar.

Ja està! Tots els xiquets i xiquetes hem lligat les barques. De pressa, que comença la classe!

A l'escola aprenem matemàtiques, ciències i la nostra llengua, el cambodjà. Per contestar a una pregunta a classe, alcem els dos braços.

Per tornar a casa també naveguem pel riu i a vegades veiem passar cocodrils.

Saps com es diu *adeu* en cambodjà?
Xum rieb lie.

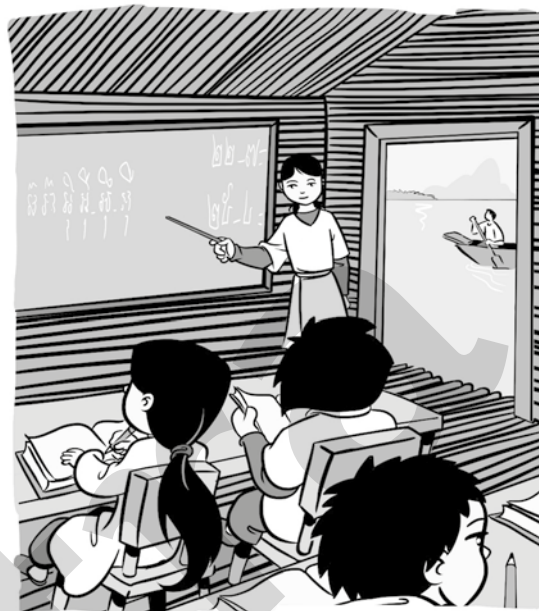
Cucafera, núm. 204 (adaptació)

2 Busca els noms propis en la lectura i completa.

El text explica com és la vida de _____ i _____, dos xiquets que viuen en un poble anomenat _____ que està construït sobre un riu, en un país que es diu _____

3 Escriu V si és verdader o F si és fals.

- ☐ Prektol és un poble de cases de pedra.
- ☐ Les cases de Prektol suren en l'aigua del riu.
- ☐ Els xiquets i les xiquetes del poble van a escola caminant.
- ☐ Les famílies de Prektol conreen la terra i crien animals.
- ☐ A les escoles de Cambodja s'estudia el valencià.
- ☐ Tots els xiquets i les xiquetes de Prektol saben remar.
- ☐ Al riu de Prektol hi ha cocodrils.

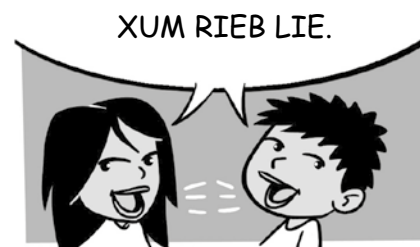

4 Converteix en verdaderes les afirmacions falses de l'activitat anterior.

5 Explica quina forma de comunicació representa la imatge i què significa.

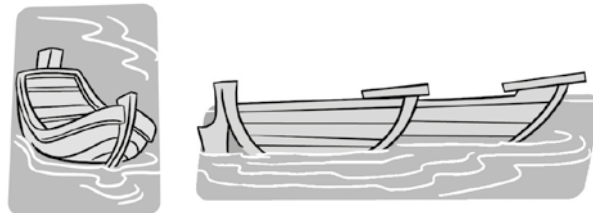

6 Pensa i raona. Si tu no saps cambodjà i Nara i Khim no saben valencià, com podríeu comunicar-vos?

7 Escriu en plural.

• la vaca ► _____

• la barca ► _____

• la branca ► _____

• la xica ► _____

8 Completa amb *c* o *qu*.

Molts xi_____ets _____ambodjans tenen problemes per a anar a es_____ola. Alguns hi van amb bar_____a; d'altres amb bicicleta; i en_____ara n'hi ha que han de _____aminar molts _____ilòmetres _____ada dia per a a_____udir-hi. Però n'hi ha molts més que simplement no poden anar al _____ol·legi per _____è han de treballar per a menjar.

9 Escriu un text breu en què expliques als xiquets de la lectura com són el teu poble i la teua escola.

Avaluació inicial

INDICADORS D'ASSOLIMENT	Activitats
Comprén el concepte d'oració com a conjunt de paraules ordenades amb sentit.	1, 2
Ordena síl·labes per formar paraules.	3
Coneix la variació de gènere i nombre dels substantius.	4
Fa la concordança de gènere i nombre entre el substantiu, l'article i l'adjectiu.	5, 6
Diferencia el subjecte i el predicat, i completa oracions amb predicats adequats.	7, 8
Utilitza el verb en passat, present i futur.	9
Aplica les normes d'escriptura de la majúscula inicial i després de punt i de la majúscula en els noms propis.	10, 11
Coneix la utilitat de la coma, el punt, el signe d'interrogació i el signe d'admiració.	12, 13
Recorda les normes ortogràfiques relatives a l'ús de c/qu , g/gu , mb , mp , br , bl , r/rr , j/g , s/z (so S sonora) i s/ss i ç/c (so S sorda).	14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23.
Escriu l'article apostrofat (l') en els casos necessaris.	5
Recorda el vocabulari bàsic de diversos camps (joguets i jocs, animals, plantes, objectes de la cuina, peces de roba...).	3, 14, 15, 16, 17, 20, 21, 22, 23, 24

Solucions

- Cal marcar: El lleó és molt ferotge.
Demà anirem a la fira!
- El iaio té un cotxe roig.
• Glòria és germana de Pau.
- cantimplora / sambori / ninot / banderins
- gat, gata, gats, gates / xiquet, xiqueta, xiquets, xiquetes / lleó, lleona, lleons, lleones / elefant, elefanta, elefants, elefantes
- **els** peixos / • **la** capa / • **l'**aranya /
• **les** sabates / • **l'**home / • **les** mans /
• **el** sofà / • **l'**aire
- una rosa → blanca / un gos → pelut /
unes botes → noves / uns còmics → divertits
- Isabel ha dibuixat... / • La tia Carme ha plantat... / • Les oronetes han fet... /
• El pare ha preparat...
- Resposta model (RM). • El iaio **fa el dinar**. / • El bebé **plora a la trona**. /
• La seua germana **li dona el xupló**.
- RM. • rentava / • talla / • es menjarà
- RM. Teresa / Piulet / Benibell
- M'**agraden els animals. **De** major vull ser veterinari.
- Signe d'interrogació (?) → S'escriu al final d'una pregunta. / Punt (.) → S'escriu al final d'una oració. / Signe d'exclamació (!) → S'escriu al final d'una exclamació.
- Resposta lliure (RL).
- formigues / • conill / • mosquit / • eruga
- Comproveu que relacionen els dibuixos amb les paraules correctes. • campana /
• trombó / • gambes / • compàs.
- cabra / blat / bresquilla / mobles / obrer
- pera / ratolí / carret / cullerot / ram
- Cal subratllar de blau (**r** forta): ratolí, carret, ram. / Cal subratllar de groc (**r** suau): pera, cullerot.
- Cal encerclar: geni, fugir, ajuda, japonés, jove, girar, gerani.
- Cal ratllar: gulivert, jelat, jira-sol, ragola, pluga.
- rosa / zebra / zero / casa / tresor / quinze
- bassal / sol / dos / bossa / castell / cassola
- forçut / • circ / • eriçó / • cérvol /
• balança
- Cal ratllar, respectivament: llibre, arbre, oli.

ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE*	INDICADORS D'ASSOLIMENT**	Activitats	
		Nivell bàsic Model B	Nivell avançat Model A
B4-2.1	Diferencia entre llenguatge i llengua.	1	
B4-2.1	Coneix les diferents maneres de comunicar-se amb el llenguatge.		1, 2
B4-3.3	Coneix el nom de llengües d'Espanya i del món.	2, 3, 4	3, 4
B4-1.1	Discrimina el so K i el representa de manera adequada amb c i qu .	5, 6, 7	5, 6, 7
B3-1.2	Recorda el significat d'expressions treballades durant la unitat.		8
B3-1.2	Coneix vocabulari relacionat amb la preparació d'una excursió.	8, 9, 10	9, 10

Solucions

Model B

1. Les persones ens comuniquem, sobretot, usant el **llenguatge**. Cada grup de persones sol utilitzar una **llengua** concreta, és a dir, un idioma.
2. Cal marcar: Perquè dues persones s'entenguin, han de conèixer la llengua en què es comuniquen; A Espanya es parlen diverses llengües...; Al món es parlen moltes llengües diferents.
3. Francés, basc / anglés, italià / gallec, xinés.
4. El basc i el gallec.
5. Cal ratllar: cinta, alçar, cel.
6. Cal pintar de blau (s'escriuen amb **c**): cobert, casa. / Cal pintar de verd (s'escriuen amb **qu**): tiquet, quinta.
7. ♠: Representa la grafia **qu**.
♥: Representa la grafia **c**.
8. BRÚIXOLA / PLÀNOL / MOTXILLA / CÀMERA.
9. • La **motxilla** pesa tant que quasi no puc portar-la. / • Maria va agafar la **brúixola** per orientar-se al bosc. / • Busqueu el carrer en el **plànol** que us he donat. / • No trobe la **càmera** de fotos. Algú l'ha vista?
10. Prismàtics → Per a vore coses llunyanes. Llanterna → Per a fer llum si està fosc. Cantimplora → Per a portar aigua.

Model A

1. • Amb Sandra. • Per convidar-la a jugar a sa casa. • Oral. • Valencià.
2. RM. Parlant: parlant per telèfon. Escrivint: escrivint un correu electrònic.
3. RM. Es parlen a Espanya: gallec, basc, castellà. Es parlen al món: anglés, xinés, italià.
4. RM. ¡Buenos días! Good morning!
5. Cal encerclar les imatges 2a, 3a, 5a i 6a.
6. raqueta / camisa / cullera / quiosc
7. • cadena / • quimono / • col·legi / • recollir / • escultura / • mosques / • esquimal / • cuiner / • paquet / • tomaca / • etiqueta / • recordar / • escala / • queixal / • ocultar
8. Cal marcar la segona imatge.
9. RM. • La brúixola sempre marca el nord. • El plànol ens ajuda a trobar el camí. • Aquesta motxilla està massa plena! • La teua càmera fa fotos molt bones!
10. Prismàtics → Serveixen per a vore coses llunyanes. / Llanterna → Serveix per a il·luminar llocs foscos. / Cantimplora → Serveix per a portar aigua. / Protector solar → Serveix per a no cremar-se la pell amb el sol.

* Estàndards d'aprenentatge del currículum oficial per a l'etapa de primària.

** Concreció dels estàndards d'aprenentatge per a cada curs i unitat didàctica.

Proves d'avaluació 1r trimestre

ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE*	INDICADORS D'ASSOLIMENT**	Activitats		
		Nivell bàsic Model B	Nivell avançat Model A	Nivell de d'excel·lència Model E
B4-2.1	Reconeix la diferència entre llenguatge i llengua.	1	1, 2	1
B4-2.5	Coneix algunes de les llengües que es parlen a Espanya o al món.	2		2
B4-3.3	Diferencia entre so i lletra, i coneix l'alfabet valencià.	3		3, 5
B4-4.3	Diferencia les paraules, les ordena i escriu oracions amb sentit.	4	6	4, 5
B4-3.3	Sap què són els diftongs i els dígrafs, i com actuen dins de la síl·laba.		3, 4	5
B4-4.4	Separa les síl·labes de les paraules i identifica paraules monosíl·labes, bisíl·labes, trisíl·labes i polisíl·labes.	5	4	6
B4-1.1	Aplica les normes d'escriptura de c/qu i g/gu i coneix la utilitat de la dièresi en els grups qüe , qüi , güe , güi .	6, 7	5, 7	7
B5-3.1	Utilitza correctament el punt, el signe d'interrogació i el d'exclamació.	8	6	10
B3-1.2	Coneix el vocabulari treballat al llarg del trimestre.	9, 10	8, 9, 10	8, 9, 10

Solucions

Model B

1. Llenguatge: escrit; Llengua: valencià.
2. RL.
3. Cal marcar: • Sons. / • Amb lletres. / • Abecedari. / • Vint-i-sis.
4. Magdalena mira les gavines.
5. Monosíl·laba: les
Bisíl·laba: mi-ra
Trisíl·laba: ga-vi-nes
Polisíl·laba: Mag-da-le-na
6. **cadira** / **quiosc** / **paquet** / **cullerot** / **balcó** / **eruga** / **agulla** / **formiguer** / **gos** / **guisat**
7. Cal encerclar els grups amb dièresi: **qüi**, **qüe**, **güe**.
8. • ...que tinc! / • ...poble menut. / • ...un gelat? / • ...anys tens? / • ...és boníssim! / • ...vestit roig.
9. Esguitar → Llançar gotetes d'aigua.

Apegar → Unir dues peces amb un material adhesiu.

Bussejar → Nadar per davall de l'aigua.

Modelar → Fer una figura amb plastilina, fang, etc.

10. Cal encerclar el segon dibuix.

Model A

1. Utilitzem el llenguatge quan parlem amb els altres i quan escrivim.
2. RM. Castellà, basc, gallec.
3. Diftongs en negreta i dígrafs subratllats.
• **cotxe** / • **boina** / • **coure** / • **castanya** /
• **aire** / • **palla** / • **reina** / • **enquesta** /
• **parra** / • **cuinera** / • **tossir** / • **gripau**
4. • pla-ne-tes / • re-mou-re / • des-mai /
• me-ra-ve-lla / • te-le-vi-sor / • tau-le-ta
5. RM. La dièresi en aquests grups indica que la **u** sona. Per exemple: aigües, piragüista, pasqües, aqüífer.

6. RM. • Jo soc Anna. / • Vols jugar? /
• Quin cotxe més bonic!
7. RM. casa, coet / vaques, mosquit / gos,
gamba / amigues, guitarra
8. • ...verd. / • ...blau. / • ...morat. /
• ...roig.
9. RM. • ...modelem figures. / • ...retallem
papers. / • ...apeguem objectes.
10. brúixola / prismàtics / far / iot o vaixell

Model E

1. Utilitzen el llenguatge parlat i utilitzen
com a llengua l'anglès.
2. I'm fine, thanks!
3. L'afirmació és verdadera, perquè la **h** és
una lletra que no sona.
4. RM. Un diftong és la unió de dues vocals
en una mateixa síl·laba (**veu**, **boira**),
mentre que un dígraf és un grup de dues
consonants que representen un sol so
(**vaques**, **puny**).
5. **teula** • Sons ► 5 / • Lletres ► 5 /
• Vocals ► 3 / • Consonants ► 2 /
• Síl·labes ► 2
hipopòtam • Sons ► 8 / • Lletres ► 9 /
• Vocals ► 4 / • Consonants
► 5 / • Síl·labes ► 4
tassa • Sons ► 4 / • Lletres ► 5 /
• Vocals ► 2 / • Consonants ► 3
/ • Síl·labes ► 2
6. • caraguol ► Està mal escrita perquè

el so G de *gat* davant de **o**
s'escriu amb **g**, no amb
gu.

- formiges ► Està mal escrita perquè el
so G de *gat* davant de **e**
s'escriu amb **gu**, no amb
g.
 - baguul ► Està mal escrita perquè
el so G de *gat* davant de **u**
s'escriu amb **g**, no amb **gu**.
7. • aqüífer ► Cal posar la dièresi per a
indicar que la **u** del grup **qüi**
es pronuncia.
 - aigüera ► Cal posar la dièresi per a
indicar que la **u** del grup
güe es pronuncia.
 - quaranta ► No cal la dièresi perquè
la **u** de **qua** es pronuncia
sempre.
 8. estany → llac / salt d'aigua → cascada /
pedra → roca / vora → riba / bromera →
espuma
 9. RM. Motxilla, sac de dormir, cantimplora,
brúixola, llanterna, protector solar.
 10. RL.

Prova unitat 1.

Una escola sobre l'aigua

Avaluació per competències

COMPETÈNCIES QUE S'AVALUEN	ESTÀNDARDS D'APRENTATGE (PERFIL DE LA COMPETÈNCIA)*	INDICADORS D'ASSOLIMENT**	Activitats
LINGÜÍSTICA	BL2.1.1. Llig en veu alta amb pronunciació correcta i entonació i ritme correctes, adequant-se al format i a l'estructura textual.	Llig en veu alta el text proposat amb l'entonació i el ritme adequats.	1
	BL2.2.4. Destaca idees principals, secundàries i paraules clau, i localitza informació específica que dona resposta a preguntes plantejades.	Comprén globalment el text i n'identifica els personatges i les accions principals.	2, 3, 4 i 5
	BL2.2.5. Realitza inferències i interpreta sentits figurats i significats no explícits.	Infereix informació a partir d'una imatge i la relaciona amb el contingut del text.	5
	BL3.1.4. Quan redacta els textos, distribueix la informació seguint l'ordre lògic de l'estructura textual, utilitzant adequadament temps verbals, enllaços i marcadors textuais.	Escriu un text descriptiu breu.	9
	BL4.1.1. Aplica els coneixements sobre els elements bàsics del sistema lingüístic, la fonètica i la gramàtica, així com les regles d'ortografia adequades al nivell educatiu, adquirits en un procés de reflexió individual i col·lectiu per a integrar-los de forma efectiva en les diferents situacions comunicatives.	Aplica les regles ortogràfiques que regeixen l'ús de <i>c/qu</i> .	7 i 8
LINGÜÍSTICA INICIATIVA I ACTITUD EMPREENEDORA APRENDRE A APRENDRE	BL4.5.4. Intenta resoldre els dubtes que sorgeixen mentre realitza una tasca d'aprenentatge pels seus propis mitjans fent-se preguntes i buscant ajuda si la necessita.	Busca possibles solucions a un problema de comunicació plantejat i les exposa de manera ordenada i raonada.	6
		Escriu un text de manera autònoma utilitzant material complementari com ara diccionaris.	9

* El perfil de la competència comprén tots els estàndards del currículum oficial de les diverses àrees que contribueixen a l'adquisició d'aquesta competència. En cada prova es consignen només aquells estàndards que s'avaluen.

** Concreció dels estàndards d'aprenentatge per a cada curs.

Activitats	Solucions	Nivells
1	Activitat de lectura.	A. No ho intenta. B. L'alumne llig amb vacil·lacions pel que fa a la dicció, l'entonació i la fluïdesa. C. L'alumne llig amb correcció encara que no sempre adopta l'entonació adequada. D. L'alumne llig amb l'entonació i la fluïdesa adequades i respectant la puntuació.
2	El text explica com és la vida de Nara i Khim , dos xiquets que viuen en un poble anomenat Prektol que està construït sobre un riu, en un país que es diu Cambodja .	A. No ho intenta. B. Copia només dos dels noms. C. Copia tres noms. D. Completa correctament el text amb els quatre noms que es demanen.
3	F, V, F, V, F, V, V	A. No ho intenta. B. Assenyala correctament tres respostes. C. Assenyala correctament quatre respostes. D. Assenyala correctament totes les respostes.
4	Prektol és un poble de cases de fusta. Els xiquets i les xiquetes del poble van a escola amb barca. A les escoles de Cambodja s'estudia el cambodjà.	A. No ho intenta. B. Redacta correctament una de les oracions. C. Redacta correctament dues de les oracions. D. Redacta correctament les tres oracions.
5	És un gest i significa que es vol respondre a una pregunta a classe.	A. No ho intenta. B. La resposta no és correcta. C. La resposta és incompleta (o no identifica el tipus de comunicació o no en reconeix el significat). D. Respon correctament a les dues parts de la pregunta.
6	Resposta model (RM). Usant gestos, imatges, etc., o en una altra llengua que sabèrem els tres, com ara l'anglès.	A. No ho intenta. B. La solució aportada no és adequada. C. Aporta una solució adequada amb ajuda. D. Aporta diverses solucions de manera raonada i autònoma.
7	• la vaca ► les vaques • la barca ► les barques • la branca ► les branques • la xica ► les xiques	A. No ho intenta. B. Resol correctament un cas. C. Resol correctament dos casos. D. Resol l'activitat correctament i sense ajuda.
8	Molts xiquets cambodjans tenen problemes per a anar a escola. Alguns hi van amb barca; d'altres amb bicicleta; i encara n'hi ha que han de caminar molts quilòmetres cada dia per a acudir-hi. Però n'hi ha molts més que simplement no poden anar al col·legi perquè han de treballar per a menjar.	A. No ho intenta. B. No completa l'activitat. C. Comet alguna errada. D. Resol l'activitat correctament de manera autònoma.
9	Resposta lliure (RL).	A. No ho intenta. B. El text és molt confús. C. El text transmet el missatge encara que no està ben redactat. D. El text és clar en l'expressió d'idees i és correcte des del punt de vista sintàctic i ortogràfic.

Nivell A. 1 punt

Nivell B. 2 punts

Nivell C. 3 punts

Nivell D. 5 punts

Recursos
fotocopiables.
Atenció
a la diversitat

Nom _____ Data _____

RECORDA

Quan ens comuniquem amb els altres, ho fem sobretot per mitjà del **llenguatge**. Utilitzem el llenguatge quan parlem amb els altres i quan escrivim.

Al món hi ha moltes **llengües** o idiomes diferents. Perquè dues persones s'entenguen, és important que ambdues coneguen la llengua en què es comuniquen. A Espanya es parlen diverses llengües: el castellà, el basc, el gallec... Nosaltres parlem valencià.

1 Indica de quina manera usen el llenguatge. Parlen o escriuen?

2 Ordena i escriu noms de llengües.

CI	À	LEN	VA	▶	_____	CÉS	FRAN	▶	_____
LLÀ	TE	CAS	▶	_____	GLÉS	AN	▶	_____	
A	MANY	LE	▶	_____	NÉS	XI	▶	_____	

3 Digues quines llengües utilitzes tu i quan ho fas.

4 Escriu aquesta salutació en dues llengües més.

▶ _____

▶ _____

Nom _____ Data _____

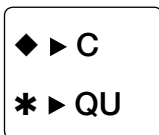
RECORDA

El so K es pot representar amb **c** o amb **qu**.

- S'escriu **c** davant de **a, o, u**.
- S'escriu **qu** davant de **e, i**.

1 Escriu els noms substituint cada símbol per la grafia corresponent.

Mi*el

Èri♦a

Joa*im

Ni♦olau

Imma♦ulada

2 Classifica les paraules segons la grafia que els falta.

*oala

es*imal

es*ut

*arabassa

ra*eta

*imono

 Amb **c**

 Amb **qu**

3 Escriu aquestes oracions substituint els dibuixos per paraules amb c o qu.

- El

ha preparat

.

- A la taula falten les

i les

Nom _____ Data _____

1 Encercla la que corresponga. Quin nom tenen els objectes indicats en la làmina?

1

brúixola
càmera
botes

2

protector
plànol
cantimplora

3

gorra
motxilla
llanterna

4

botes
prismàtics
cantimplora

5

càmera
brúixola
llanterna

Nom _____ Data _____

RECORDA

Les **oracions** són missatges que expressen les nostres idees i els nostres sentiments per mitjà del llenguatge.

Les oracions estan formades per **paraules** col·locades en un ordre determinat.

1 Marca amb una ratlla (/) el final de cada oració i respon.

A dormir!

Ja fa una estona que el pare i jo hem sopat.
Ara em llavaré les dents i me n'aniré corrents al llit. On dec haver posat el pijama? Ai, quina son que tinc!

- Quins signes t'han ajudat a saber on s'acabava cada oració?

2 Copia cada oració en una línia i anota quantes paraules té.

Les cigonyes fan nius enormes. Els agraden les torres.
Allà dalt se senten molt bé.

 _____ ▶ _____
 _____ ▶ _____
 _____ ▶ _____

3 Ordena les paraules i escriu l'oració correctament.

abelles

rusc.

Les

al

mel

fan

Nom _____ Data _____

Kika i jo

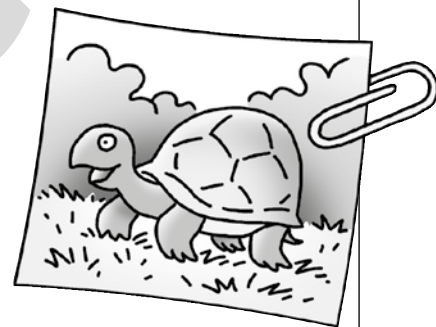
Hola, em dic Martí i tinc huit anys des d'ahir, que va ser el meu aniversari. Escric a la vostra revista perquè vull ensenyar-vos la meua tortuga Kika. Kika té dos anys i mig. Quan me la va regalar l'oncle Lluís, el dia que jo feia sis anys, ella tenia sis mesos.

Kika creix molt de pressa. Menja molt, tant que ma mare només em deixa que li done menjar una vegada cada dia. Li compre uns pots de menjar especial per a tortugues i a vegades també li done fulles d'encisam.

A Kika no li agrada molt el sol. Si la trac al jardí, de seguida busca un racó a l'ombra on amagar-se. També li agrada furgar en la terra amb les potes i quedar-se colgada quasi del tot; així se sent molt còmoda, però he d'anar amb compte perquè em fa por que un dia s'enterre en el sòl totalment i no la trobe. Ja sé que ella tornaria a eixir a la superfície sense problema, però... i si s'equivoca i obri el forat en un altre lloc?

Per cert, jo no crec que les tortugues siguin lentes. Si deixara escapar Kika per la porta, aniria a poc a poc, sí, però caminaria i caminaria sense parar durant hores. S'ho prendria amb calma, però seria capaç de fer llargs viatges, n'estic segur.

Martí

1 Escriu Sí o No.

- Martí escriví una carta a una revista. ▶ _____
- Hui és l'aniversari de Martí. ▶ _____
- Kika viu amb Martí des de fa dos anys. ▶ _____
- Kika s'ha perdut al jardí. ▶ _____

2 Digues com va aconseguir Martí la seua tortuga.

3 Pinta. A quina revista creus que ha escrit Martí?

NOTÍCIES
DEL BARRI

LA MEUA
MASCOTA I JO

ESPORTS
NÀUTICS

INFORMÀTICA
PER A TOTS

4 Respon a aquestes preguntes.

- Com creix Kika? _____
- Per què deu ser això? _____
- Quantes vegades li donen menjar? _____
- Què li donen de menjar? _____

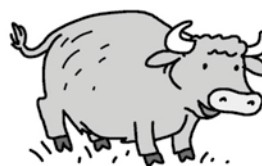
5 Escriu al seu lloc. Què fa Kika?

s'enterra en el sòl • s'escapa per la porta • s'amaga a l'ombra • furga en la terra

6 Relaciona i forma comparacions.

lent com •	• un bou
silenciós com •	• una serp
fort com •	• una llebre
ràpid com •	• una tortuga

7 Descriu la teua mascota o la que t'agradaria tindre.
